

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/43/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115228955
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5115228955.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu - sudcov JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľky - manželky Mgr. E. Z., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bydlisko O., ul. Z. XXXX/X, v zastúpení právne - Advokátska kancelária JUDr. Halagan, s.r.o., so sídlom v Žiline, Framborská 253/21, IČO: 50 626 329 a manžela - Ing. R. Z., PhD., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, E. (zároveň aj korešpondenčná adresa), o rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode manželstva k maloletej D., nar. X.X.XXXX a mal. Q., nar. X.X.XXXX, obidve deti trvale bytom u matky, deti zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, ďalej o návrhu starých rodičov maloletých detí: D. Z., nar. XX.X.XXXX, D. Z., nar. XX.X.XXXX, obidvaja trvale bytom E., K. č. XX, Ing. Y. P., nar. X.X.XXXX, trvale bytom O., ul. Z. č. XXXX/X, o úpravu styku s maloletými deťmi a práv iných, za účasti Krajskej prokuratúry Žilina a Úradu komisára pre deti so sídlom Bratislava, Odborárske námestie č. 3, na základe odvolania matky, otca, Okresnej prokuratúry Žilina, starých rodičov D. Z., D. Z., Ing. Y. P. proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 9P/111/2015-2433 zo dňa 8.10.2018, takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu vo výroku II., v ktorom súd maloletú D. a maloletú Q. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky.

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku III., v ktorom súd obidvoch rodičov oprávnil maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku IV. o určení vyživovacej povinnosti otca vo výške 180 eur mesačne na maloletú D. a vo výške 145 eur na maloletú Q..

M e n í rozsudok vo výroku V. o úprave styku otca s maloletou D. a s maloletou Q. nasledovne:

- otec je oprávnený stretávať sa s maloletou D. a maloletou Q. v neprítomnosti matky každý párný týždeň v rozsahu 2 hodín na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina za účasti odborného pracovníka úradu, a to v období 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku,
- termín jednotlivých stretnutí otca s maloletými deťmi určí Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina,
- matka je povinná v stanovenom termíne zabezpečiť prítomnosť detí,
- po uplynutí 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v neprítomnosti matky každý párný týždeň v mesiaci od piatka, kedy si maloletú D. a maloletú Q. prevezme v poobedňajších hodinách z aktuálne navštevovaného školského, resp. predškolského zariadenia,
- otec maloleté deti matke odovzdá nasledujúci deň v sobotu o 18:00 hod. pred vchodom bytového domu, v ktorom matka má trvalé bydlisko.

M a t k a j e p o v i n n á maloleté deti na stretnutia s otcom pripraviť.

M e n í výrok rozsudku VI. tak, že výchovné opatrenie neukladá ani rodičom, ani maloletým deťom.

P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch zamietnutia návrhu starých rodičov D. Z., D. Z. a Ing. Y. P. o úpravu styku s maloletými deťmi.

Konanie o odvolaní Ing. Y. P. z a s t a v u j e .

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o náhrade trov konania štátu (výrok XII.) a o priznaní znaleckej odmeny (výrok XI.).

V ostatných výrokoch, a to: o rozvode manželstva (výrok I.), o zastavení konania vo výrokoch VII. a VIII., - rozsudku s a n e d o t ý k a .

Žiaden z účastníkov n e m á na náhradu trov konania nárok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žilina (ďalej iba „okresný súd“) rozsudkom č. k. 9P/111/2015-2433 zo dňa 8.10.2018 :

- rozviedol manželstvo Mgr. E. Z., rod. P. a Ing. R. Z., PhD., uzavreté dňa 11.6.2011 v Kysuckom Novom Meste, zapísané v Knihe manželstiev Matričného úradu Kysucké Nové Mesto, zv. 11, ročník 2011, str. 46, por. č. 28 (výrok I.)
- na čas po rozvode zveril maloletú D. a maloletú Q. do osobnej starostlivosti matky Mgr. E. Z. (výrok II.)
- obidvoch rodičov oprávnil maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok (výrok III.)
- otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej D. sumou 180 eur mesačne, na výživu maloletej Q. sumou 145 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí od právoplatnosti rozhodnutia (výrok IV.)
- upravil styk otca s maloletou D. a maloletou Q. prvých 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, každý tretí týždeň v kalendárnom mesiaci: v priestoroch „Detský svet Holá Hop & Kaviareň Arboreum“, so sídlom v Žiline, Arboreum blok A - prízemie, Obežná ulica, a to v nedeľu od 14:00 hod. do 16:00 hod. v prítomnosti matky, po uplynutí 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku každý páry týždeň v kalendárnom mesiaci v priestoroch „Detský svet Holá Hop & Kaviareň Arboreum“, so sídlom v Žiline, Arboreum blok A - prízemie, Obežná ulica, a to v nedeľu od 14:00 hod. do 17:00 hod. v prítomnosti matky, ktorej uložil povinnosť maloleté deti zabezpečiť v určenom čase a na určenom mieste a otcovi umožniť kontakt a nadviazanie vzťahu s maloletými deťmi (výrok V.)
- uložil maloletej D. a maloletej Q., otcovi, matke výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení - v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Žilina, ul. Predmestská č. 1613, v pravidelných intervaloch podľa pokynov psychológa, po dobu 12 mesiacov, od právoplatnosti rozhodnutia (výrok VI.)
- konanie o návrhu otca na uloženie výchovného opatrenia matke zo dňa 10.2.2016, doručený súdu dňa 16.2.2016 (výrok VII.) a konanie o návrhu otca zo dňa 10.2.2016, doručený súdu dňa 16.2.2016 o nezhode rodičov v podstatných veciach týkajúcich sa maloletej D. (výrok VIII.), - zastavil
- návrh starých rodičov D. Z. a D. Z. doručený 4.3.2016 na úpravu styku s maloletými deťmi a návrh starého rodiča Ing. Y. P., doručený 14.3.2016 na úpravu styku s maloletými deťmi, vo výrokoch IX. a X. zamietol
- priznal Mgr. Miroslave Švrlovej - súdnej znalkyni z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých - znalečné v sume 66,40 eur (výrok XI.)
- priznal štátu náhradu trov konania vo výške 382,64 eur s tým, že otcovi uložil povinnosť nahradiť trovy štátu vo výške 41,32 eur a matke vo výške 41,32 eur na účet Okresného súdu Žilina do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Suma 300 eur bude štátu vyplatená z preddavku zloženého matkou pod položkou registra: 69, rok: 2018, druh trov konania: D14 - preddavky v súdnom konaní (zálohy) (výrok XII.)
- žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok XIII.).

2. Okresný súd konštatoval splnenie podmienok ustanovenia § 23 ods. 1 Zákona o rodine pre rozvod manželstva. Manželia (rodičia maloletých detí) nežijú spolu od decembra 2015, nerešpektujú svoju dôstojnosť, nepomáhajú si, nestarajú sa spoločne o deti a nevytvárajú zdravé rodinné prostredie, nie sú schopní komunikovať ani o základných veciach vrátane potrieb detí a ako rodičia prenášajú manželské

rozpory aj do vzťahu k maloletým deťom. Manželstvo dlhodobo neplní svoju funkciu, je iba formálnym zväzkom a nemožno očakávať jeho obnovenie. Napokon rozvod manželstva nebude ani v rozpore so záujmami maloletých detí, tie nebudú vyrastať v trvale disfunkčnej rodine.

3. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine súd upravil na čas po rozvode manželstva rodičov ich práva a povinnosti k maloletým deťom. Otázku, ktorému z rodičov zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti, prípadne akú formu starostlivosti o deti na čas po rozvode manželstva zvolí súd posudzoval v intenciách čl. 3 ods. 1, čl. 9 ods. 1, ods. 3, čl. 12 ods. 1, ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa a aj z pohľadu čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine, keďže zo strany účastníkov konania zazneli viaceré alternatívy/návrhy.

4. Matka žiadala zveriť maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti a upraviť styk otca s deťmi v jej prítomnosti. Obdobný návrh prezentovala aj kolízna opatrovníčka a aj zástupkyňa úradu komisára pre deti s tým, že po uplynutí určitej adaptačnej doby navrhovali realizovať styk otca v neprítomnosti matky. Prokurátor v záverečnom návrhu navrhol deti dočasne umiestniť do ústavnej starostlivosti vzhľadom na pokračujúci rodičovský konflikt v ktorom rodičia preferujú svoje záujmy pred záujmami detí a v dôsledku toho existujú pochybnosti o spôsobilosti obidvoch rodičov zabezpečovať ich výchovu. Hoc prokurátor rozhodnutie o ústavnej starostlivosti hodnotil za riešenie extrémne, ale ako jediné možné riešenie patologickej situácie v ktorej sa maloleté deti nachádzajú, preto považoval zásah štátu v naznačenom smere za nevyhnutný. Otec navrhol umiestniť deti do krízového centra, kde by s nimi bol aj on a matka by sa mohla s nimi stretávať po uplynutí adaptačného obdobia každý týždeň bez jeho prítomnosti.

5. Pre účely rozhodovania o vhodnej forme starostlivosti o maloleté deti (na čas po rozvode manželstva rodičov) súd zisťoval názory odborníkov - psychológov aj ich výsluchom v procesnom postavení svedkov a zisťoval aj názory dvoch znalkyň. Psychologička Mgr. J. L. realizujúca s kolegami asistovaný styk otca s deťmi uviedla, že počas stretnutí deti vyhľadávali aj otca aj matku, zistila ambivalentné správanie maloletej D. k otcovi, jej správanie (ako staršej sestry) kopíruje maloletá Q., dodala, že deti sú veľmi naviazané na matku, je pre ne významná osoba. Psychológ Mgr. E. H., PhD. označil za stresujúci pre deti fakt stretávania sa s otcom za prítomnosti matky, u otca je osobnostná črta nástojčivosť alebo naliehavosť, čo by mal zmeniť. Nenavrhuje umiestniť deti mimo domova matky, došlo by k väčšej emočnej škode u detí, uprednostnil by ich záujem. Ako budú rásť bude prevažovať miera ich slobodného rozhodovania, situácia sa môže meniť. Mgr. P. E. - psychologička zdôraznila, že odlúčenie od dominantnej vzťahovej osoby (matky) by bola pre deti ďalšia trauma, ktorá spustí poruchy správania a emócií. Detská psychiatrička MUDr. J. P. zistila najmä v správaní maloletej D. odmietanie otca, verbalizáciu strachu a napätia pri stretnutí s otcom, neurotizáciu po opakovanom vystavení záťaže. Matku označuje za silnú citovú oporu pre deti, formou umiestnenia do krízového centra by deti boli potrestané, čo by mohlo viesť aj k duševným poruchám u nich. Psychologička Mgr. O. B. v odbornom vyjadrení (vykonanom ako listinný dôkaz) poukázala na útlý vek detí, že potrebujú stabilnú, citovo významnú osobu a s ňou pevnú vzťahovú väzbu, v tomto prípade je to matka, na ňu sú deti nadmieru fixované, čo je prirodzené a očakávané. Je pravdepodobné, že vzťah maloletej D. s otcom je po jeho odchode z domácnosti prerušený a značne deformovaný. Znalkyňa MUDr. Karin Štiffelová neodporúčala umiestniť deti do krízového centra a odňať ich matke, vytrhnúť ich z domáceho prostredia. Konštatovala tiež výraznú naviazanosť detí na matku a poukázala na ich útlý vek. Mgr. Miroslava Švrlová znalkyňa ustanovená súdom zaznamenala vo vývoji detí známky úzkostnej reaktivity a aktivácie neurotických obranných mechanizmov v dôsledku pretrvávajúcich konfliktných situácií medzi rodičmi. Uviedla, že matka pre deti predstavuje primárnu väzbu, je zdrojom bezpečia, vo vzťahu k otcovi sa objavujú ambivalentné pocity, deti však majú otca rady, dokážu si s ním vytvoriť pozitívny kontakt, ktorý je však narušovaný vnútornou úzkosťou z trvalého odlúčenia od matky a reálnymi negatívnymi zážitkami z konfliktov medzi rodičmi. Podľa tejto znalkyne v danej situácii je normálne, že sa deti prikláňajú k matke, nevie si predstaviť, že by deti boli zverené do osobnej starostlivosti otca a bolo by pre ne horšie odobrať ich z tohto prostredia, takáto forma starostlivosti by v nich zreálnilo separačnú úzkosť, ktorá je len zatiaľ potenciálna, existuje však riziko straty úplnej istoty a dôvery vo vzťahu k otcovi, ktorý je už prežívaný ako zdroj problémov a ohrozenia, nehovoriac o riziku emočného kolapsu detí - tie by sa mohli psychicky zrútiť. Pri súčasnej úzkostnej reaktivite detí podľa znalkyne nie je možný prechod ani na striedavú starostlivosť bez postupnej adaptácie a vytvorenia dôvery. Rodičia neprejavujú aktuálne kapacitu ku konštruktívnej komunikácii a spolupráci, aby zabezpečili aspoň základné podmienky striedavej starostlivosti. Väčšiu tendenciu k spolupráci zistila u otca.

6. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania za preukázané vyhodnotil, že obidvaja rodičia majú rodičovské kompetencie a podmienky na výchovu maloletých detí, ich rodičovské kompetencie sú však značne redukované pretrvávajúcim partnerským konfliktom, ktorý na deti prenášajú. Krátkodobá úprava tohto konfliktu nastala iba v mesiaci máj 2018. Zistený názor maloletých detí bol limitovaný ich vekom, rozumovou vyspelosťou. Deti uvádzajú, že otec je zlý, boja sa ho, nechcú ho, avšak psychológovia v zhode konštatovali, že deti nemajú strach priamo z otca, ale zo situácie, ktorá nastáva pri spoločnom stretnutí. Súd zdôraznil, že posúdenie záujmu dieťaťa prináleží súdu, pričom jeho úlohou je korigovať predstavy a názory dieťaťa o tom, čo je pre neho za danej situácie vhodné a čo nie (odkazuje súd na uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci III. ÚS 707/04, IV. ÚS 288/04, III. ÚS 2150/07, I. ÚS 3082/10). Útlý vek detí, najmä maloletej Q., ich výrazná naviazanosť na matku, ambivalentný vzťah k otcovi, ktorý nemá s nimi dostatočne vybudovaný vzťah, vylučujú v aktuálnej dobe, aby deti boli otcovi zverené do osobnej starostlivosti. Ich vyňatie zo stabilného výchovného prostredia by bola pre ne trauma, ako popisovali i psychológovia boli by deti potrestané za situáciu, ktorú nevyvolali. Po zhodnotení všetkých uvádzaných súvislostí, akceptujúc aj názor kolíznej opatrovníčky, názor zástupkyne Úradu komisára pre deti, súd za určujúci kvalifikoval najlepší záujem detí a ich zveril na čas po rozvoze manželstva do osobnej starostlivosti matky.

7. Návrh otca o zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov súd neakceptoval, výsledky dokazovania totiž konštatovali nevhodnosť takejto formy starostlivosti za zisteného stavu, že rodičia spolu nekomunikujú, sú v zásadnom konflikte. Súd poznamenal, že sú mu známe rozhodnutia najmä Ústavného súdu Českej republiky (aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva), podľa ktorých sa už komunikácia a spolupráca rodičov detí ako podmienka striedavej osobnej starostlivosti nevyžaduje. S týmto názorom súd nesúhlasí, práve naopak, považuje rodičovskú koalíciu pri nariadení striedavej osobnej starostlivosti za nevyhnutnú. Z rozhodovacej praxe sú známe prípady, kedy je striedavá osobná starostlivosť rodičov prínosom pre deti, ale len za existujúcich špecifických podmienok, napr. existuje spolupráca rodičov, existuje jednotný výchovný prístup k deťom, stabilné výchovné prostredie, - preto je/ sú v každom posudzovanom prípade rozhodujúce individuálne skutkové okolnosti a špecifiká s dôrazom na najlepší záujem dieťaťa. Z rovnakých dôvodov nepovažoval ani návrh prokurátora na nariadenie ústavnej starostlivosti za takú formu ktorá by bola v najlepšom záujme maloletých detí, aj odborné názory potvrdili reálnu hrozbu emočnej škody u detí uplatnením tohto prístupu. Hoc zvažoval aj o radikálnom zásahu dočasným odňatím detí matke a ich zverením do špecializovaného zariadenia, dokonca k takémuto radikálnemu zásahu súd pristúpil nariadením neodkladného opatrenia, avšak po zhodnotení názorov odborníkov, ktorí sa v posudzovanej veci vyjadrovali aj po nariadení neodkladného opatrenia a po zhodnotení vývoja dôkaznej situácie napokon nepristúpil k jeho výkonu a ani túto formu riešenia výchovy detí nepremietol do meritórneho rozsudku. Súd dodal, že význam radikálneho zásahu neodkladným opatrením nesledoval jeho vykonateľnosť, ale malo napomôcť rodičom, aby si uvedomili vážnosť situácie a zmenili svoje správanie v záujme svojich detí. Takýto zásah by mohol deti a pravdepodobne by ich aj poškodil najmä psychicky aj do budúcnosti. Súd nevylúčil, že ak patologická situácia v rodine bude pokračovať, prípadne sa zhoršovať, k takémuto opatreniu bude potrebné pristúpiť.

8. Po zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matke okresný súd posudzoval rozsah, intenzitu stretnutí otca s nimi po právoplatnosti rozsudku o rozvoze. Z dokazovania vyplynulo, že styk otca s deťmi sa realizoval, prebiehal doposiaľ na pozadí konfliktov rodičov čo deti vnímajú a realizoval sa často krátkrát v prítomnosti nepovolaných osôb. Otec má záujem stretávať sa s deťmi v čo najširšom rozsahu a matka prezentuje, že deťom v styku s otcom nebráni. Nebola preukázaná neschopnosť otca pozitívne vplývať na výchovu detí, napokon je aj dostatočne spôsobilý podieľať sa na ich výchove. Podľa správy kolíznej opatrovníčky zo šetrenia pomerov v rodine v novembri 2015 deti vyhľadávali prítomnosť otca, vyžadovali si jeho pozornosť a bol medzi nimi vybudovaný pekný vzťah, následne sa situácia zhoršila aj keď v máji 2018 došlo v styku otca s deťmi k čiastočnému pozitívnemu obratu (deti sa pri Vodnom diele v Žiline s otcom aj hrali, neplakali). V písomnom vyjadrení zo dňa 26.6.2018 matka výslovne uviedla, že stretnutia detí s otcom sa postupne rozbiehajú, deti akceptovali jeho prítomnosť, pomaly sa obnovuje ich dôvera k nemu, deti dovolili otcovi sa zapojiť aj do hry. Otec sa nestretáva s deťmi, pretože považuje podmienky styku, ktoré určila matka za nedôstojné.

9. Znalkyňa Mgr. Miroslava Švrlová poukázala na to, že väčšinou stará matka a matka podporovali deti k vyhýbavému správaniu sa vo vzťahu k otcovi. V osobnostnej štruktúre matky ani otca patológie nenašla, nezaznamenala priame manipulácie detí zo strany rodičov. Matka sa snaží deti na stretnutie s otcom

pripraviť, nemá ale už silu ich povzbudiť k zotrvaní v kontakte s otcom a pomáhať im prekonávať úzkosť. Deti nemajú strach priamo z otca, ale zo situácie, ktorá nastáva pri spoločnom stretnutí a deti ho vnímajú ako potenciálne ohrozujúcu osobu. Podľa znančky odmietavé vyjadrenie detí k otcovi nie je v súlade s ich vnútornými emóciami.

10. Okresný súd vychádzajúc zo zosumarizovaných zistení plynúcich z dokazovania, upravil styk otca s deťmi v konkrétnom rozsahu a intenzite vo výrokovej vete rozsudku, s realizáciou na „neutrálnom území“ - v detskom centre, kde si rodičia podľa záujmu detí môžu dohodnúť aj iné miesto kontaktu, pritom vymedzené stretnutia sa uskutočnia za prítomnosti matky. Súd nevylúčil stretnutia otca s maloletými deťmi v budúcnosti v neprítomnosti matky, avšak obdobie kedy to bude prínosom pre maloleté deti, v dobe svojho rozhodovania nemohol časovo vymedziť. Dodal, že akýkoľvek nátlak na deti a urýchľovanie prirodzenej sanácie v rodine by mohlo vyústiť k prehĺbeniu odporu detí k otcovi. Apeloval na rodičov, aby nevnášali svoje partnerské konflikty do citového života svojich detí, najmä matka, ktorej boli deti zverené do osobnej starostlivosti je povinná vytvárať predpoklady pre harmonický styk otca s nimi, čo je aj jeden z predpokladov zverenia detí matke. Ak si matka túto zásadnú povinnosť plniť nebude, nie je vylúčená v budúcnosti zmena rozhodnutia o osobnej starostlivosti o deti.

11. Súd uložil v meritórnom rozsudku rodičom aj maloletým deťom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva v Žiline v období 12 mesiacov. Osvojil si stanovisko zástupkyne Úradu komisára pre deti, že treba nadväzovať na prácu Mgr. H.. Stretávanie sa otca u Mgr. P. E. nepovažoval za vhodné a prínosné, pretože menovaná úzko spolupracovala s matkou detí, otec spochybňuje jej nezaujatosť a objektívnosť, dokonca podal na ňu aj písomnú sťažnosť. Rovnako súd nepovažoval za vhodné ani stretávanie sa otca s deťmi na ÚPSVaR Žilina s poukazom na vyjadrenie kolíznej opatrovníčky, že uvedená inštitúcia nemá vytvorené materiálne ani personálne predpoklady.

12. Vyživovaciu povinnosť otca posudzoval podľa § 62, § 75 ods. 1, ods. 2 Zákona o rodine. Vychádzal z jeho príjmu vo výške sumy cca 1.500 eur mesačne, z jeho majetkových pomerov, výdajových položiek (rozoberá na str. 60 rozsudku - č. I. 2492 spisu) a ďalej z toho, že má vyživovaciu povinnosť k týmto dvom maloletým deťom. U matky zistil, že v roku 2017 až do 6.9.2018 poberala rodičovský príspevok a prídavky na dve maloleté deti, iný príjem nemala. Od 6.9.2018 je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie bez nároku na dávku v nezamestnanosti. Sociálne dávky nepoberá. Od 6.9.2018 nemá žiadny vlastný príjem. Súd poukazoval aj na možnosť a schopnosť matky dosahovať príjem aspoň vo výške minimálnej mzdy, prípadne pracovať na kratší úväzok, ďalej na prebiehajúce konanie o manželské výživné o čom rozhodnuté do vyhlásenia meritórneho rozsudku nebolo. Matka má vyživovaciu povinnosť k týmto dvom maloletým deťom, býva s nimi v 2-izbovom byte vo vlastníctve jej matky. Výdajové položky matky detí uvádza súd na str. 60 rozsudku - na č. I. 2492 spisu. Maloletá D. je od septembra 2018 žiačkou 1. ročníka základnej školy, maloletá Q. v septembri 2018 nastúpila do škôlky, obe trpia atopickým ekzémom a poruchami správania sa, špeciálne výdavky súvisiace s ich výchovou a výživou súd nezistil.

13. Pri určení vyživovacej povinnosti otca súd zohľadnil, že matka zabezpečuje deťom bývanie a osobnú starostlivosť, že otec má nepochybne vyššiu životnú úroveň ako matka a deti sa majú právo na tejto jeho životnej úrovni podieľať. Vychádzajúc zo zákonných kritérií pre určenie výšky výživného, zo skutkových zistení, považoval súd určené výživné na maloletú D. sumou 180 eur mesačne a na maloletú Q. sumou 145 eur mesačne za primerané, aj za stavu keď otec deťom reálne vecné plnenia neposkytuje, navyše výživné v stanovenej výške pre otca nebude ani likvidačné a maloleté deti budú dostávať výživné vo výške ktoré im podľa práva patrí.

14. Z dôvodu spät'vzatia návrhu otcom, okresný súd podľa § 29 Civilného sporového poriadku po súhlase právneho zástupcu matky, kolíznej opatrovníčky, zástupcu Úradu komisára pre deti a prokurátora Okresnej prokuratúry Žilina,- zastavil konanie o uloženie výchovného opatrenia matke (napomenutia alebo povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu) a konanie v otázke rodičovských nezhôd (vo veci vykonania predprípravného vzdelávania maloletou D. v Základnej škole s materskou školou v Žiline - Trnovom).

15. Zamietol návrh/ návrhy starých rodičov - D.C., D.C. a Ing. Y. P. o úpravu ich styku s maloletými deťmi, pretože za prioritné považoval budovať, stabilizovať vzťah detí s otcom, navyše táto úvaha súdu korešpondovala aj so stanoviskami kolíznej opatrovníčky, zástupcu Úradu komisára pre deti,

prokurátora, právneho zástupcu matky, ktorí prioritizovali čo najskôr upraviť práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom súdnym rozhodnutím. Súd poznamenal, že ak sa vzťahy znovu obnovia, možno ani nebude potrebné osobitne styk starých rodičov s maloletými deťmi v budúcnosti upravovať, ak si postupne znovu vytvoria normálny vzťah s vnúčatami.

16. Súd v závere rozhodnutia poznamenal, že samostatným výrokom nerozhodoval o návrhu prokurátora na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým deťom, jednak prokurátor takýto návrh nepredložil v písomnej forme ale ho predniesol v záverečnej reči, navyše v takomto type konania - o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom rozhoduje súd aj bez návrhu (ex offa) a nie je viazaný návrhmi účastníkov. Argumentujúc totožne nerozhodol samostatným výrokom ani o návrhu otca o zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičom alebo do jeho osobnej starostlivosti.

17. Pri priznaní nároku na znaleckú odmenu ustanovenej znalkyni Mgr. Miroslave Švrlovej (vypracovala vo veci znalecký posudok a zúčastňovala sa aj výsluchu na pojednávaní) súd vychádzal z ustanovení vyhlášky MS SR č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a predkladateľov (ďalej len „vyhláška“). Konštatoval, že menovanej znalkyni bola časť znalečného priznaná uznesením sp. zn. 9P/111/2015 zo dňa 13.12.2017 vo výške 616,24 eur, následne vyplatená čo do sumy 300 eur zo zloženej zálohy otca a čo do sumy 316,24 eur z rozpočtových prostriedkov súdu. Znalkyňa si uplatnila odmenu vo výške sumy 66,40 eur aj v súvislosti s účasťou na pojednávaní. Z prostriedkov štátu titulom znaleckej odmeny tak bola vyplatená suma 382,64 eur, túto nariadil súd štátu uhradiť v sume 300 eur z predavku zloženého Mgr. E. Z. zvyšnú sumu 82,40 eur uložil každému rodičovi štátu zaplatiť (podľa § 232 CSP) po 41,32 eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

18. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiadnemu z účastníkov nepriznal súd nárok na náhradu trov konania.

19. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie Okresná prokuratúra Žilina čo do výroku II., IV., V., VI., domáha sa v uvedených výrokoch zrušenia rozsudku a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne navrhuje aby odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku VI. tak, že nariadi výchovné opatrenie, ktorým dočasne odníme maloletú D. a Q.C. z osobnej starostlivosti matky a nariadi maloletým deťom na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, a to v Centre sociálnych služieb Lúč - krízové stredisko Lúč Žilina, prípadne v inom zariadení plniacom úlohy odbornej diagnostiky (napr. Detské krízové centrum Náruč Žilina - Zádubnie), najdlhšie na 6 mesiacov za súčasného uloženia povinnosti matke Mgr. E. Z. a otcovi Ing. R. Z., PhD. podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Žilina. Hoc navrhované riešenie považuje prokurátor v súdenom prípade za nepochybne extrémne, tvrdí ale, že je jediné možné riešenie patologickej situácie, v ktorej sa maloleté deti nachádzajú. Pokiaľ dôkazná situácia neumožňuje rozhodnúť súdu o osobnej starostlivosti rodičov ako je tomu v súdenom prípade, má povinnosť rozhodnúť o niektoej z náhradných foriem starostlivosti a pre prípadné rozhodnutie súdu o ústavnej výchove nie je potrebný ani písomný návrh prokurátora či účastníka konania.

20. OP Žilina poukazuje na pretrvávajúci rodičovský konflikt dokonca aj v čase vyhlásenia rozsudku, dodal, že aj Krajský súd v Žiline v uznesení sp. zn. 10CoP/34/2018 zo dňa 28.6.2018 uviedol, že ak nedôjde k zásadnému obratu v správaní sa rodičov, minimálne dočasné umiestnenie detí do zariadenia odbornej diagnostiky a terapie je nevyhnutnosťou. Tento záver v podstate potvrdilo aj posledné pojednávanie a dôkazy na ňom vykonané. Aj napriek istému pozitívnemu náznaku zmeny v správaní sa rodičov prezentovanom na pojednávaní dňa 25.5.2018 zásadný obrat vo veci nenastal. Všetko nasvedčovalo tomu, že sa rodičia dohodnú a sa podarí realizovať stretnutia otca s maloletými deťmi bez prítomnosti matky, čo by bolo dôvodom na to, aby súd vo veci rozhodol o úprave práv a povinností k maloletým deťom bez toho, aby bolo nutné umiestniť ich do zariadenia odbornej diagnostiky a terapie. Napriek preukázateľne bezproblémovému stretnutiu rodičov a detí dňa 19.5.2018 bez akýchkoľvek patológií, sa ďalšie stretnutia otca s nimi, tak ako aj v minulosti skončili neúspechom, vzájomným obviňovaním, ktorý z rodičov za vzniknutú situáciu nesie zodpovednosť. Stretnutie dňa 19.5.2018 nepochybne preukázalo, že ak rodičia neuprednostňujú svoje potreby, bezproblémový priebeh stretnutí otca s deťmi je možný a ich úspešný priebeh je závislý predovšetkým na tom ako matka deti na stretnutia s otcom pripraví. Jej vyjadrenia, že to nedokáže hodnotí prokurátor za nepravdivé. Dňa 19.5.2018 matka

uprednostnila záujem detí pred svojimi záujmami a pri ďalších stretnutiach už tak neurobila. Veľkú výpovednú hodnotu v správaní sa matky vo vonkajšom svete sociálnych interakcií a sociálnej štruktúre majú podľa názoru OP aj výpovede svedkov Ing. Y. P., D. Z. a D. Z., ale aj kolízneho opatrovníka. Do popredia sa dostáva markantná snaha matky navonok deklarovať ochotu, ktorá sa však neodráža v reálnom priebehu stretnutí tak ako v podstate priebehu celého konania. Rovnako je zrejماً snaha matky prostredníctvom množstva predkladaných dôkazov preukázať, že ústavná starostlivosť by nebola v záujme maloletých detí. Osoby zainteresované na konaní si uvedomujú, že ústavná starostlivosť by bola radikálnym zásahom do stability výchovného prostredia detí. Podľa názoru prokurátora obaja rodičia ale predovšetkým matka naďalej uprednostňujú svoje záujmy pred záujmami maloletých detí a takúto situáciu nie je možné vyriešiť spôsobom ako sa o to okresný súd usiloval v rozsudku. Znalecké dokazovanie, ale aj iné dôkazy potvrdzujú, že deti vyrastajú momentálne v patologickom prostredí, dochádzalo aj v minulosti k ingerencii štátu do výchovného prostredia a aj bude dochádzať, preto nie je dôvod, aby tak štát neurobil v situácii, kedy je absolútne preukázané, že je to jediná do úvahy prichádzajúca možnosť riešenia zlyhania rodičov vo vzťahu k výchove svojich maloletých detí. Súd v súdenom prípade mal až neuveriteľnú trpezlivosť a snahu vyriešiť vec zmierlivým spôsobom, čo sa napokon nepodarilo. Nie je zrejmé, ako sa zmenila dôkazná situácia na podklade ktorej súd vo veci vydal neodkladné opatrenie zo dňa 7.5.2018 a zo dňa 1.8.2018 v kontexte dôkaznej situácie pri vydaní rozsudku vo veci samej. Táto dôkazná situácia podľa názoru prokurátora sa vôbec nezmenila, napriek tomu súd pri vydaní rozsudku prijal diametrálne odlišný skutkový a právny záver. Akékoľvek procesné úkony či opatrenia sa miňali účinkom aj v situácii, kedy bolo vydané neodkladné opatrenie zo dňa 7.5.2018 a zo dňa 1.8.2018. Meritórny rozsudok v súdenej veci nie je a nebude vykonateľný a nebude vykonateľné ani ochranné opatrenie, ktoré súd nariadil. Rozsudok v namietanej časti len prehĺbi patologické následky na fyzickom a psychickom zdraví maloletých detí zavinené výchovným prostredím u matky. Preto ak súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a upravil styk otca s nimi, mal súčasne nariadiť aj výchovné opatrenie, ktorým by deti dočasne odňal z osobnej starostlivosti matky a nariadil deťom na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení vykonávajúcom odbornú diagnostiku, najdlhšie na 6 mesiacov. Ak takéto výchovné opatrenia súd nenariadil, mal vykonať všetky procesné úkony súvisiace so skúmaním podmienok náhradnej starostlivosti o maloleté deti.

21. Proti rozsudku (čo do výroku VI.) podala v zákonnej lehote odvolanie matka. Nenamietala uloženie výchovného opatrenia rodičom a maloletým deťom, namietala ale miesto, kde má dochádzať k poskytovaniu odbornej psychologickú starostlivosti. Odkazuje na správu zo dňa 29.6.2017 potvrdzujúcu, že stretnutia na pôde Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Žilina sa uskutočnili od 28.4.2017 do 22.6.2017, deti sa s otcom stretli iba 22.6.2017. V predchádzajúcich obdobiach sa stretávali iba rodičia, poprípade bola na stretnutí iba ona s deťmi. Ako z tejto správy vyplýva, Mgr. E. H., PhD., osobitne prítomnému sa nepodarilo na 6 stretnutiach, na ktoré prišli otec aj deti, nadviazať interakciu s deťmi, komunikoval s nimi len na chodbe, nepodarilo sa mu ich dostať do svojej pracovne, ďalej, že deti zažívali na stretnutiach stres v ich zariadení, preto aj spoluprácu ukončili v októbri 2017. Navyiac, jedno z detí - D. vybehla z budovy v ktorej sa stretnutia mali uskutočňovať, von. Nevylučuje, že inému odborníkovi by sa mohlo podariť pomocou štandardných postupov nadviazať kontakt otca s deťmi. Aj zo správy Mgr. E. H., PhD., aj z jeho výpovedí podľa názoru matky je možné urobiť záver, že nie je v jeho silách zabezpečiť odbornú pomoc rodine vzhľadom k tomu, že sa mu nepodarilo ani nadviazať kontakt s deťmi. Podrobovať deti psychologickému poradenstvu v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Žiline podľa názoru matky nie je správne. Ona sa nebráni psychologickému poradenstvu aj napriek tomu, že na základe uznesenia Krajského súdu v Žiline 10CoP/34/2018-1979 absolvovala psychologické poradenstvo vo veci stretávania sa s maloletými deťmi na Referáte poradensko-psychologických služieb, Hurbanova 16, Žilina v priebehu 2 mesiacov, čo vyplýva aj zo správy Mgr. R. Q. zo dňa 15.8.2018. Navrhuje, aby sa podrobili odbornému poradenstvu v ambulancii klinickej psychológie Mgr. F. Q., so sídlom L. T. XXXX/XX, O. v pravidelných intervaloch podľa pokynov psychológa po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

22. Voči rozsudku, čo do výrokov II., III., IV., V., VI., IX. a X. sa odvolal v zákonnej lehote otec. V rozsiahlom odvolaní - približne na 68 stranách popisuje podrobne priebeh jednotlivých ním realizovaných stretnutí s deťmi, správanie sa matky, detí, zmarené stretnutia. Argumentuje najmä, že matka žiadne z doterajších súdnych uznesení nerešpektovala, nerešpektuje ani v súčasnosti vykonateľné záväzné neodkladné opatrenie zo dňa 30.11.2018 o úprave jeho styku s deťmi do doby právoplatnosti rozsudku. Neodkladnými opatreniami zo dňa 7.5.2018 a 1.8.2018 súd prvej inštancie nariadil dočasné odňatie maloletých detí matke a ich umiestnenie v Centre sociálnych služieb Lúč -

krízové stredisko Lúč v Žiline, nutnosť ich pobytu v predmetnom zariadení videl v stabilizácii stavu detí, v záujme toho za nevyhnutnú označil zmenu výchovného prostredia, odbremenenie detí od tlaku, ktorý je vyvíjaný na ich psychiku preferenčným rodičom, ponúknutie odbornej pomoci deťom aj rodičom, umožnenie deťom kontaktu s otcom pod odborným dohľadom v čo najkratšom čase.

23. Otec vytyka súdu, že v meritórnom rozsudku rozhodol úplne odlišným spôsobom v priebehu 2 mesiacov, kopíruje návrh matky v rozpore s princípom predvídateľnosti práva, čo skopíroval aj kolízny opatrovník a komisár pre deti, hoc súd v prípade obidvoch rodičov konštatoval rodičovské kompetencie (značne redukované pretrvávajúcím konfliktom) a podmienky na výchovu detí. Súd úmyselne vynechal z rozsiahleho spisového materiálu citácie svedkov a znalcov svedčiacich v neprospech matky, že jej prítomnosť na stretnutiach je príčinou konfliktov a bráni mu v realizácii jeho styku s deťmi. Prítomnosť matky na stretnutiach ako zdroj konfliktov (okrem iného) uviedla v znaleckom posudku zo dňa 28.8.2017 aj súdom určená znalkyňa Mgr. R. Švrlová (otec odkazuje na závery tejto znalkyne v znaleckom posudku). Aj Mgr. H. potvrdil, že matka nemá ani snahu a ani vôľu riešiť stretnutia (styk) v zmysle rozhodnutia súdu.

24. Unesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoP/34/2018-1979 zo dňa 28.6.2018 matke bolo nariadené výchovné opatrenie, pretože svoje správanie a postoj nezmenila, práve naopak „v odtrhávaní“ detí od neho (otca) ešte pritvrdila. V predmetnom uznesení krajský súd matke vytkol, že koná v rozpore s povinnosťou preferenčného rodiča, že deti na stretnutia s otcom negatívne pripravuje s cieľom stretnutia zmať. Krajský súd upriamil v odseku 24 str. 7 uznesenia pozornosť i na to, že už od 1.10.2016 mali byť jeho stretnutia realizované bez prítomnosti matky. Krajský súd označil matku ako príčinu konfliktov a marenia jeho stretnutí s deťmi. Z toho vyplýva, že matka nie je spôsobilá pripraviť deti na stretnutie s ním a zabezpečiť im adekvátnu starostlivosť, aj aby ho deti vnímali ako člena rodiny. Obviňovanie jeho ako otca detí súdom v rozsudku je účelovým a absolútne nevhodným vyjadrením - súd ho neprávom osočuje, ohovára, útočí na jeho česť, dôstojnosť, osobnostné práva, koná zjavne v prospech matky na elimináciu či ospravedlnenie jej zlyhania vo výchove detí.

25. Otec výrazným spôsobom namieta závery odborného posudku PhDr. Karin Štiffelovej (odborný posudok predložila matka), tvrdí, že tejto psychologičke matka zámerne klamala, že sa ho deti boja, majú z neho strach, čo robí systematicky už viac ako 3 roky pred všetkými odborníkmi, súdom aj kolíznym opatrovníkom. Naopak z dokazovania (z tvrdení, vyjadrení odborníkov ktorí mali možnosť pozorovať deti v interakcii s ním a ktorí, naopak potvrdili pozitívny vzťah detí k nemu) jednoznačne bolo preukázané, že deti sa ho neboja, nemajú z neho strach, neodmietajú ho, majú ho rady, majú s ním vybudovaný krásny vzťah. Táto skutočnosť je potvrdená aj z výpovede Mgr. L., ktorá navyše konštatovala, že medzi deťmi a ním je vytvorené hlboké citové puto.

26. Otec opisuje priebeh stretnutí za asistencie zamestnancov a pracovníkov Centra Návrat v minulosti, odkazuje na výpoveď pracovníčky tohto centra Mgr. J. L. a zhrnutie priebehu stretnutí v správe Centra Návrat zo dňa 29.11.2016. Argumentuje aj výsledkom šetrenia ÚPSVaR Žilina, podľa predložených správ z roku 2015 a 2016 na základe vlastného šetrenia v jeho rodine popisuje vzťah detí k nemu ako pozitívny, najmä, že: je medzi ním a deťmi vybudovaný pekný vzťah, deti vyhľadávajú jeho prítomnosť, vyžadujú jeho pozornosť, o ne sa vie postarať, má vytvorené vhodné aj bytové podmienky, doteraz určený rozsah jeho stretnutí s deťmi je nedostatočný a nie je v záujme detí zúženie stretávania sa s ním, že deti majú právo udržiavať kontakt aj s najbližšou rodinou z jeho strany a matka komplikuje a neustále zužuje doposiaľ upravený rozsah jeho stretnutí s deťmi a podobne. Matka úmyselne vyvoláva, pestuje, umocňuje strach, odmietanie, odpor a nenávisť detí voči nemu, aby mohla následne klamať, že údajný strach je u detí prirodzený, na základe čoho neustále oklieštuje jeho styk s deťmi a presadzuje svoju rušivú a traumatizujúcu prítomnosť pri jeho stretnutiach s deťmi.

27. Podľa názoru otca, komisár pre deti nemá právo zasahovať do konania o úpravu starostlivosti o deti v rozvodovom procese. Výpovede splnomocnenca komisára pre deti hodnotí preto za nezákonné a súd na ňu nemôže prihliadať. Obdobne sa nemôže vo svojom rozhodovaní opierať ani o posledné stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý návrh na starostlivosť o deti predkladá v rozpore so svojimi vlastnými dlhodobými zisteniami. Naopak, súd by mal upriamiť svoju pozornosť na rozdiel v správaní sa detí počas šetrenia v domácnosti rodičov v novembri 2015, ktoré vykonávali kolízna opatrovníčka Mgr. D. Q. a Mgr. B. B. a počas opätovného šetrenia kolízneho opatrovníka v domácnosti rodiny v auguste

2018, ktoré je dôkazom o dlhodobom negatívnom vplyve matky a jej blízkych príbuzných na deti za posledné tri roky.

28. O nerealizovateľnosti a absurdnosti rozsudku svedčí podľa otca prvé jeho stretnutie s deťmi dňa 23.12.2018 v zmysle nového neodkladného opatrenia zo dňa 30.11.2018 kopírujúce jeho styk s deťmi nariadený rozsudkom v detskom centre Holá-Hop na sídlisku Vlčince v čase od 14:00 hod. do 16:00 hod. Celé stretnutie s deťmi v uvedený deň spočívalo v tom, že ponížujúco kráčať za matkou ovešaný taškami s občerstvením, hračkami a vianočnými darčekom pre deti, deti ho naučeným spôsobom odmietali, čo predstavovalo jedinú komunikáciu čo s ním deti mali. Snažil sa deťom prihovárať, hravou formou ich osloviť. Takmer na všetky jeho otázky alebo pokusy o konverzáciu deti iba stroho odpovedali, čo vytváralo veľmi ťaživú atmosféru a napätie, ktorého zdrojom bola prítomnosť matky. Deti sa nápadne uškŕňali, neustále si šuškali s matkou namiesto toho, aby normálne komunikovali, stretnutie sa skončilo po cca 1 hodine arogantným obvinením matky, že ich údajne on (otec) stresuje a že aj tak vydržali dlho. Od augusta 2018 matka predstierala, že deti ochotne a dobrovoľne „privádza“ na stretnutie s ním, pritom stretnutia svojvoľne nadiktovala, nerešpektovala vykonateľné súdne uznesenie zo dňa 1.8.2018, ani upozornenie krajského súdu o nediktovaní podmienok jeho styku s deťmi. Aby sa vyhol konfliktom vytváraných matkou a chránil deti a seba pred pokračujúcou traumatizáciou, ponižovaním a psychickým ponižovaním, odmietol sa takýchto „stretnutí“ zúčastňovať, čo matka interpretovala ako jeho nezáujem o deti, čo tie po nej aj opakovali. Takýmto necitlivým spôsobom v deťoch matka prehľbuje odmietanie, odpor a nenávisť k nemu a vytvára si dôkazy pre súd, ktorými v rámci svojej „cieľavedomosti“ sleduje úplný zákaz jeho styku s deťmi, o cieľavedomom konaní matky svedčí aj odborné vyjadrenie Mgr. O. B. zo dňa 21.5.2018. Matka chce úpornou až chorobnou snahou na základe klamstiev a vykonštruovaných obvinení presvedčiť okolie, úrady a súd, že deti ho odmietajú kvôli jeho údajnému negatívne správaniu, že jeho styk s nimi je im na ujmu a má vážny vplyv na ich duševný stav a vývoj, následne odmieta jeho styk s deťmi, systematicky sa usiluje o úplné vytesnenie jeho a celej jeho rodiny a okolia zo života detí, čo sa jej zjavne darí. Aj súdom ustanovená znalkyňa Mgr. R. Švrlová v znaleckom posudku zo dňa 28.8.2017 konštatuje prítomnosť matky na stretnutiach s ním ako negatívny element, čo bráni v realizácii jeho stretnutí s deťmi.

29. Matka podľa názoru otca nemá žiadnu úctu k súdnym uzneseniam a zákonom. Za celé obdobie už takmer 3 rokov nerešpektovala ani jedenkrát súdne rozhodnutie, spoločné deti degradovala na svoj majetok, svojvoľne, neobmedzene rozhoduje o ich životoch a násilným spôsobom ich dlhodobo izoluje od vlastného otca, ktoré ho majú rady, kvôli čomu neustále prežívajú duševné utrpenie. Otec vyjadril nesúhlas s úpravou jeho styku s maloletými deťmi v rozsudku, má za to, že nie sú chránené záujmy maloletých detí ale naopak súd umožňuje psychopatickej matke vychovávať deti v absurdnom rodinnom prostredí, z ktorého si ako budúce matky nemôžu vziať pozitívny príklad pre fungovanie normálnej rodiny s mužským elementom.

30. Otec namieta nepripustenie nahrávok z jeho prvotných stretnutí s maloletými deťmi a následne z jeho mnohých márných pokusov o stretnutie s nimi, ktoré on opakovane navrhoval na pojednávaní prehrať. Nestotožňuje sa s hodnotením súdu, pokiaľ tieto „nahrávky“, hodnotil za nezákonne získané. Nahrávky zabezpečoval on, na predmetných nahrávkach sú jeho deti, pričom neexistuje zákonné ustanovenie, ktoré by mu zakazovalo svoje deti si nahrávať, resp. pýtať si vopred ich súhlas. Civilný sporový poriadok v čl. 16 ods. 2 umožňuje súdu zohľadniť aj skutočnosti a dôkazy získané v rozpore so zákonom, čo je práve situácia, kde záujem chránený zákonom - ochrana práv maloletých detí má prednosť pred ochranou osobnosti matky a jej matky A. P., rod. Q.. Otec vytýka okresnému súdu, že nevykonal dokazovanie výsluchom brata R. Z., sestry R. Z., brata D. Z., švagriny D. Z., ktoré osoby sa zúčastnili jeho viacerých stretnutí s maloletými deťmi a v pozícii očitých svedkov môžu vypovedať o správaní sa matky, starej matky maloletých detí na týchto stretnutiach. Za dôležité hodnotí obrazové nahrávky, zvukové záznamy, z ktorých by si mohol súd jednoznačne vytvoriť obraz o tom, ako matka neustálym zasahovaním do počiatkových jeho stretnutí s deťmi časom dosiahla, že tieto ho začali na stretnutiach odmietať.

31. V ďalšej časti odvolania otec namieta všetkých odborníkov, ktorí deti vyšetřovali bez jeho súhlasu a bez získania informácií aj od neho pre objektivizovanie skutočností napr. psychiatricka MUDr. J. P., psychologičky - znalkyne Mgr. Zuzana Tomášová, PhDr. Karin Štifelová, napriek svojej námietke odkazuje na to, že aj znalkyňa PhDr. Štifelová potvrdila, že vyjadrovanie detí nie je prirodzené a normálne a deti môžu byť manipulované, na pojednávaní dňa 5.10.2018 vo svojej svedeckej výpovedi uviedla,

že konanie ktorého sa preukázateľne dopúšťa na maloletých deťoch matka a stará matka, spôsobuje deťom trápenie a utrpenie, deti traumatizujú, poškodzujú a týrajú, ich výchovné prostredie je nevhodné a neprijateľné. Otec kritizuje aj postup Mgr. E. dlhodobo poskytujúcej deťom terapiu na elimináciu ich strachu a odmietania jeho, hoc menovaná vedela, že deti z neho strach nemali a ho neodmietli a reálny strach u detí voči nemu nikdy neexistoval, no z údajných terapeutických sedení vyhotovovala pre matku správy v jeho neprospech, ktorými odporúčala súdu obmedziť jeho styk s deťmi a realizovať ho za prítomnosti matky.

32. Súd prvej inštancie vykonal množstvo dôkazov, ktoré predmetné konanie postavili do pozície tzv. „megaprocesu“, napriek opakovaným zisteniam ale rozhodol podľa návrhu matky - argumentuje ďalej otec, dodáva, že sa obrátil na renomovaného odborníka - detského psychológa PhDr. B. V., autoritu medzi psychológmi v Českej republike, aby zhodnotil postup znalkyne Mgr. Švrlovej a PhDr. Štífelovej a závery ich znaleckých posudkov. Otec rozoberá v odvolaní konkrétne odborné závery PhDr. V., ktorý zásadne nesúhlasí s úpravou stretnutí ako to určil okresný súd v napadnutom rozsudku, preto žiada odvolací súd, aby sa zaoberal a sa vysporiadal s odborným stanoviskom PhDr. V..

33. Otec odkazuje na Dohovor o právach dieťaťa určujúce za prvoradé hľadisko pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí ich najlepší záujem. Skutočným a najlepším záujmom dieťaťa nie je, aby bolo vychovávané k nenávisti k jednému z rodičov, nakoľko mu to spôsobuje fatálne poškodenie duševného zdravia a abnormálne sociálne správanie. Otec rozoberá syndróm zavrhnutého rodiča, na strane 29 odvolania opisuje obširne ako sa v správaní matky a jej matky prejavujú indikátory tohto syndrómu.

34. Akákoľvek dohoda v stretávaní sa detí bez prítomnosti matky stále stroskotáva na jej neochote, bránení a neprekonateľnom odpore. Pritom manželka sa snaží úplne eliminovať okamihy, kedy je sám s deťmi, aby nemohli nijako spontánne a uvoľnene sa s ním hrať, stráviť čas a prejavíť svoje pozitívne city. Deti čím ďalej sú viac utiahnuté, neuvolnené, boja sa prejavíť pozitívny vzťah k nemu, začali ho volať namiesto „tatičko môj“ formálne a stroho „otec“, alebo dokonca „R.“, pritom on stále volá manželku pred deťmi maminka tak, ako boli deti vždy naučené a ako ich obe deti prirodzene volali. Manželkin negatívny vplyv v spojení s deštruktívnym pôsobením svokry na maloleté deti je tak silný a dôrazný, že hrozí ich úplné odcudzenie od vlastného otca s následkom nenapraviteľnej ujmy na ich duševnom a telesnom zdraví, ako aj psychickom, emocionálnom, morálnom a sociálnom vývine. Zlyhali akékoľvek pokusy o konštruktívne riešenie situácie vzájomným dohovorom iniciovaným či už ním, inými subjektmi, napr. kolíznym opatrovníkom, psychológmi, psychoterapeutmi alebo sociálnymi pracovníkmi, - len čo matka zistila, že títo odborníci odhalili jej negatívnu manipuláciu, matka na väčšinu týchto odborníkov podala sťažnosť na ich údajnú zaujatosť, neprofesionalitu, dokonca zmanipulovateľnosť. V skutočnosti je to matka, ktorá nemá ochotu rešpektovať súdne uznesenia a zákony preto akékoľvek ďalšie naťahovanie času a nečinnosť kompetentných orgánov sociálno-právnej ochrany detí a kurately, súdu a polície, podľa názoru otca bude mať fatálne následky na zdravý a duševný vývin detí s následkom nezvratného poškodenia.

35. Otec argumentuje v odvolaní ďalej tým, že manželka aj jej matka voči nemu dlhodobo prejavujú hrubé, bezcitné, nedôstojné, neúctivé a násilné konanie, ktoré má rôzne podoby a neustále sa mení podľa ich potreby, tieto otec opisuje na str. 52 odvolania. V dôsledku zamedzenia jeho kontaktu s deťmi manželka a jej matka mu znemožňujú tešiť sa z interakcie/osobných stretnutí s deťmi, mať ich pri sebe, môcť ich objasť, pobožkať, starať sa o ne, vychovávať ich k čestnosti, spravodlivosti a úcte k druhým.

36. Okresný súd nariadil vo výroku VI. výchovné opatrenie maloletým deťom aj obidvom rodičom, spočívajúce v podrobení sa odbornej psychologickej starostlivosti v CPPPA Žilina, hoc matka takúto pomoc jednoznačne opakovane odmietla a rovnako neúspešné boli aj pokusy Mgr. H. sprostredkovať jeho stretnutia s maloletými deťmi práve z dôvodu, že matka nespolupracovala, pričom na Mgr. H. podala matka sťažnosť pre údajnú zaujatosť.

37. Otec opisuje v ďalšej časti odvolania priebeh asistovaného stretnutia za účasti pracovníkov Centra Návrat (cca od októbra 2016), uvádza aj jednotlivé vyjadrenia detí (viď na str. 54 odvolania). Vytyka matke, že vychováva deti v duchu najhorších ľudských vlastností - nenávisti, pomsty a zloby podľa vzoru svojej matky, pritom koná úmyselne tak, aby oslabil citové puto detí k nemu, úplne ich od neho odtrhla a odcudzila a tým mu spôsobila čo najväčšiu psychickú a citovú bolesť. Matka odmieta už viac

ako 3 roky s ním napriek mnohým prosbám a návrhom akúkoľvek konštruktívnu komunikáciu, možnú dohodu vo veci kontakte, práv a povinností voči maloletým deťom. Pre neho je nepochopiteľné ako súd môže zveriť deti osobe, ktorá nielen systematicky viac ako 3 roky nerešpektuje súdne uznesenia, ale nerešpektuje ani práva detí a otca a zákony štátu.

38. V súvislosti s úpravou vyživovacej povinnosti otec argumentuje najmä skutočnosťou, že matka sa bezprostredne po vyhlásení rozsudku zamestnala, zmenili sa na jej strane príjmové pomery, čo by mal súd zohľadniť pri určovaní výšky výživného. Pokiaľ súd vychádzal zo záveru o jeho vyššej životnej úrovni oproti matke, po získaní pravidelného príjmu sa vzájomná životná úroveň rodičov podľa jeho názoru vyrovná, čo v značnej miere ovplyvní aj výšku určeného výživného.

39. Otec upriamuje pozornosť aj na to, že matka ani po vydaní druhého neodkladného opatrenia zo dňa 1.8.2018, ktorým jej maloleté deti boli opakovane dočasne odňaté a ani po absolvovaní terapií uložených výchovným opatrením odvolacieho súdu nerešpektuje súdne uznesenie, neumožňuje jeho stretnutia s deťmi, tie neprebiehajú vôbec, matka mu egoisticky diktuje a vnucuje vlastné podmienky styku s deťmi, ich proti nemu zmanipuluje, prípadne deti mu len ukáže, hrá sa s nimi sama, jeho od nich odháňa, deti od neho aj od jeho rodičov a jeho blízkych príbuzných izoluje a deti preukazujú bezprecedentné naučené správanie nezlučiteľné s riadnou výchovou a starostlivosťou o ne, - preto on ako otec nevidí inú možnosť, ako ich vyňať z nevhodného výchovného prostredia matky a zveriť ich do svojej osobnej starostlivosti, pričom v rámci adaptačnej fázy by mohli byť deti na 1 mesiac umiestnené v špecializovanom stredisku v Centre sociálnych služieb Lúč, kde by s nimi býval, čo centrum umožňuje. Krízové centrum Lúč je špecializované zariadenie určené pre pomoc rodičom a deťom v kríze, v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja. Poskytuje deťom podmienky pre pobyt obdobný ako v materskej škole či škole, okrem terapeutickej činnosti v rámci ktorej pomáha deťom napraviť ich narušenú psychiku a sociálne správanie, deti zapája do množstva aktivít, realizuje pre ne výlety a umožňuje im v nerušenom prostredí pod dozorom odborníkov, psychológov a sociálnych pracovníkov upraviť ich stav. Pobyt v centre poskytuje pozitívne, inšpiratívne podnety pre deti, ktoré sa môžu nerušene rozvíjať a vývojovo napredovať. Uvedené centrum bolo určené aj v predchádzajúcich rozhodnutiach súdu zo dňa 7.5.2018 a 1.8.2018 na riešenie kritickej situácie v jeho rodine. Otec ako dôkaz predkladá žiadosť o informáciu k denným pobytom s deťmi v Centre Lúč 18.10.2018, súhlas Centra sociálnych služieb Lúč s realizáciou sanácie rodiny 18.10.2018.

40. Otec navrhuje v odvolaní, aby odvolací súd vykonal dokazovanie výsluchom svedkov Ing. D. Z., Mgr. D. Z., R. Z., Mgr. R. Z., L. B., R.. M. Z., Mgr. M. P., Mgr. J. X., D. X., ďalej výsluchom odborníčky v oblasti sociálno-právnej ochrany a kurately maloletých detí PhDr. S. O., vyžiadať videozáznamy, ktoré matka predložila v rámci priestupkových a iných konaní. Ide o konania ORPZ-ZA-OPP3-404/2017-T, ORP-186/1-VYS-ZA-2017 OU-ZA-OVVS2-2017/015429/371,372. Uvedené videozáznamy dokumentujú negatívnu manipuláciu a deštruktívne konanie manželky a svokry, ktoré nútili deti sa agresívne správať voči nemu, čo si manželka so svokrou aj proti jeho vôli dokumentovali kamerovaním alebo iným nahrávaním/zaznamenávaním. Tieto videonahrávky rovnako preukazujú klamstvo manželky a svokry o tom, že ho nikdy nekamerovali, nenahrávali.

41. V závere odvolania otec žiada maloleté deti zveriť do jeho osobnej starostlivosti, pričom prvý mesiac odo dňa právoplatnosti rozsudku bude spolu s maloletými deťmi v Centre sociálnych služieb Lúč, so sídlom Žilina, kde bude pod dohľadom odborného personálu zabezpečovať starostlivosť o ne, ďalej, obidvaja rodičia budú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, určiť výživné na mal. D. 100 eur mesačne a na mal. Q. 80 eur mesačne, upraviť stretnutia matky s deťmi každý páry týždeň od piatka od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s tým, že v čase umiestnenia detí v Centre sociálnych služieb Lúč matka je oprávnená styk realizovať výlučne v priestoroch Centra a deti prevezme od neho v mieste bydliska, po ukončení styku deti odovzdá v mieste bydliska, nariadiť matke E. Z. aj jej matke Ing. D. P. výchovné opatrenie ústavnou formou spočívajúcou v ich povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení za účelom zmeny postoja k výchove detí po dobu 12 mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, oprávniť starých rodičov D. Z., D. Z., Ing. Y. P. stretávať sa s maloletými deťmi podľa dohody s ním. Ak by odvolací súd dospel k záveru, že pre rozhodnutie je nevyhnutné ďalšie dokazovanie, navrhuje aby dokazovanie vykonal, prípadne aby rozsudok okresného súdu v dotknutých výrokoch zrušil alebo zmenil podľa ním navrhovanému petitu. Otec k svojmu odvolaniu pripojil rozsiahly listinný materiál na ktoré odkázal v odvolacej argumentácii.

42. Starí rodičia D. Z. a D. Z. a starý otec Ing. P. sa odvolali do tých výrokov, v ktorých súd zamietol ich návrh na úpravu styku s maloletými deťmi. V odvolaní opakovali totožné odvolacie argumenty ako otec v odvolaní, z tohto dôvodu odvolací súd odkazuje na odvolacie dôvody a argumenty otca zaznamenané v predchádzajúcich odsekoch tohto rozhodnutia.

43. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení súhlasil s názorom prokurátora, že deti žijú v nevhodnom až patologickom rodinnom prostredí. Naproti tomu tvrdí, že je to prostredie im známe, v ktorom sa cítia dobre, aj keď si nemôžu uvedomovať v akej situácii sa nachádzajú. Okolnosť, že otec nemôže participovať na výchove svojich detí sa v budúcnosti môže prejavovať pri vytváraní nových interpersonálnych vzťahov detí. Obaja rodičia odmietajú skutočnosť, že deti nie sú „vlastníctvom“. V minulosti boli prijaté viaceré opatrenia, ktoré mali rodičov priviesť ku konštruktívnemu správaniu vo vzťahu k deťom, avšak neúspešne. Doteraz si neuvedomujú, že k všestrannému harmonickému rozvoju ich osobnosti je nezastupiteľná potrebná rola ako matky, aj otca. Je možné, že vyňatím detí z rodinného prostredia by sa dosiahol cieľ sledovaný odvolaním okresnej prokuratúry, ale je možné, že takýmto rozhodnutím by boli „potrestané“ maloleté deti.

44. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu okresnej prokuratúry pozitívne hodnotil konštatácie prokurátora, tie podľa neho úplne presne vystihujú skutočný stav vecí, situáciu v rodine, stav detí, správanie matky, prognózu jej správania do budúcnosti, ako aj jeho citové rozpoloženie. V prevažnej časti sa stotožňuje so zisteniami a závermi prokuratúry, nesúhlasí však s jeho niektorými nepodloženými tvrdeniami, ako aj časťou návrhu vo veci úpravy práv a povinností rodičov voči maloletým deťom (výrok II., výrok V.) a v časti o určení výchovného opatrenia (výrok VI.). Tvrdí, že prokurátor okresnej prokuratúry na základe nepodložených informácií rovnako ako sudca prvostupňového súdu spochybňuje výchovnú spôsobilosť oboch rodičov, hovorí všeobecne o „konflikte medzi rodičmi“ bez toho, aby predložil konkrétne skutky či dôkazy preukazujúce, ako on má prispievať ku „konfliktu medzi rodičmi“, na ktorý poukazuje. V celom viac ako 2500-stranovom spise, ani v ďalších príslušných spisoch sa nenachádza jediný preukázateľný dôkaz, ktorý by potvrdzoval, že práve on ako otec detí mal akýmkoľvek spôsobom vytvárať rodičovský konflikt. Práve naopak, on už viac ako 3 roky sa usiluje nestratiť kontakt so svojimi deťmi, aby si mohli navzájom udržiavať a upevňovať najprirodzenejšie puto, ktoré medzi dieťaťom a rodičom existuje od narodenia, bez rušivých až agresívnych zásahov ich matky, na rozdiel od matky ktorej cieľom je vzťah detí k nemu úplne zničiť a to matka preukazuje nielen svojim konaním, rétorikou a komunikáciou s ním, ale aj svojimi návrhmi na obmedzovanie jeho styku s deťmi a s jeho úplným vylúčením z ich výchovy.

45. Podľa názoru otca bez relevantných dôkazov ide zo strany súdu a prokuratúry o obyčajné, neoprávnené a protiprávne osočovanie, ohováranie a na cti utŕhanie jeho osoby, nakoľko súd ani prokurátor nedokázali, že by ako otec akýmkoľvek spôsobom vytváral konflikty, ktoré sú označované ako „konflikt medzi rodičmi“. Naopak, bolo preukázané, že je to matka, ktorá úmyselne vyvoláva a podnecuje konflikt medzi rodičmi tým, že: si neplní svoje povinnosti vyplývajúce jej z neodkladných opatrení, marí jeho stretnutia s deťmi, nie je schopná ani ochotná deti na stretnutie s ním pozitívne pripraviť, nemá ochotu ani vôľu neodkladné opatrenia súdu rešpektovať, maloleté deti traumatizuje a psychicky týra, vykazuje známky hraničnej poruchy osobnosti a nebude mať ochotu svoje správanie zmeniť, teda podľa § 26 Zákona o rodine matka je výchovne nespôsobilá a nemôže mať deti zverené do osobnej starostlivosti.

46. Otec na strane 3 - 28 vyjadrenia uvádza v podstate totožné dôvody ako v odvolaní, z tohto dôvodu odvolací súd odkazuje na odvolacie argumentácie otca opísané v predchádzajúcich odsekoch tohto rozhodnutia.

47. V ďalšej časti vyjadrenia cituje otec znenie § 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, má za to, že prokurátor je povinný dohliadať na zákonnosť konania sociálnej kurately, komisára pre deti, na zákonnosť súdneho konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, aj na zákonnosť samotného rozhodnutia. Až do odvolania prokurátora voči rozsudku zo dňa 8.10.2018 prokurátor neprijal žiadne opatrenia na ochranu práv detí a proti ich porušovaniu, ani voči matke, kolíznemu opatrovníkovi, komisárovi pre deti, matkiným svedkom či sudcovi. Označuje matku za zodpovednú za konflikty, pretože on deti nemal a ani nemá zverené, okrem jedného krátkeho pozitívneho stretnutia dňa 19.5.2018 s nimi styk nemá. Za súčasný stav detí, ich negatívne správanie a rétoriku voči nemu a za konfliktnú situáciu medzi nimi je

zodpovedná matka. Žiada preto napraviť nielen pochybenie súdu, ale aj prokurátora, aby odvolací súd nastolil princíp práva, zákonnosti a spravodlivosti v súlade s najlepším záujmom detí a zohľadnil všetky dôkazy ním poskytnuté, vrátane obrazových a zvukových záznamov potvrdzujúcich jeho tvrdenia aby rozhodol v najlepšom záujme detí.

48. Starí rodičia D. Z. a D. Z. v písomnom vyjadrení k odvolaniu okresnej prokuratúry mali za to, že súd autoritatívnym rozhodnutím nariadil odcudzovanie detí od otca a ničenie jeho vzťahu k nemu. Úplne v protiklade s vlastnými výrokmi v uznesení zo dňa 30.11.2018 rozhodol v merite veci. Dodali ako ťažko prežívajú, že sa už viac ako 3 roky nemôžu stretnúť s vnučkami. Hoc bývajú cca 10 km od nich a s ktorými sa do doby ako v tom začala matka aktívne brániť, bežne stretávali a rozvíjali si s nimi krásny vzťah. Matku detí mnohokrát priamo aj prostredníctvom syna prosili o stretnutie s vnučkami, čo žiaľ vždy ignorovala, alebo len predstierala ústretovosť, v skutočnosti to nikdy neumožnila naopak tomu aktívne a neustále sa bráni. Dokonca už 4 roky neumožnila ani len na krátku chvíľu stretnúť sa s vnučkami na Vianoce, cez najkrajšie sviatky v roku, kedy sa stretáva celá rodina. Ide o úplne chorú, absurdnú a nepochopiteľnú situáciu. Ich rozpoloženie je bezvýchodiskové, kvôli absolútnemu egoizmu a krutosti nevesty a jej matky sa nemôžu stretnúť a rozvíjať vzťah s vlastnými vnučkami, ktoré ľúbia, no žiaľ úplne bezcitne si ich privlastnila nevesta so svojou matkou ako svoj majetok. Ani oni nevidia inú možnosť, než dočasné odňatie detí z negatívnej starostlivosti a patologického výchovného prostredia matky a zveriť ich otcovi za súčasného uloženia matke a jej matke výchovného opatrenia ústavnou formou v trvaní 12 mesiacov. Zo všetkých zúčastnených odborníkov sa podľa starých rodičov jedine prokurátor vyjadril v priamom záujme detí. Sú presvedčení, že ich syn v plnej miere napĺňa kvalitatívne osobnostné predpoklady pre poskytnutie správnej výchovy deťom, vychovávali ho k čestnosti, zodpovednosti, pracovitosti, samostatnosti, k úcte a rešpektu k starším a autoritám a k úcte ku všetkým ľuďom. Sám si žije v novom rodinnom dome v Trnovom - v časti Žiliny, ktorý postavil pre svoju rodinu, pričom sám sa staral o celú domácnosť. S jeho výchovou nemali absolútne žiadne problémy. Ako v najbližšom okolí, tak aj v profesionálnom prostredí, v rodine aj v spoločnosti je považovaný za čestného, zodpovedného, spoľahlivého, starostlivého, dobrosrdečného, veselého a láskavého človeka. Súd i prokurátor si môžu vyžiadať referencie o jeho osobe od kolegov, konateľov, majiteľov spoločnosti v ktorej stabilne pracuje už viac ako 10 rokov, taktiež od predchádzajúcich zamestnávateľov.

49. Starí rodičia s odkazom na obsah spisu považujú za nepochybne preukázané, že deti utrpeli nenapraviteľnú škodu na svojom zdraví a vývoji práve počas starostlivosti matky, ktorá rozhodla deti od otca násilným spôsobom odcudziť, úplne odtrhnúť, v rozpore s ich citovými, psychickými, fyzickými potrebami, čím deťom spôsobila stres, úzkosť a traumy. Podporujú návrh syna, aby mu odvolací súd maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti, ďalej zohľadnil a prihliadal na odborné stanovisko PhDr. B. V. - uznávaného českého psychológa a na analýzu s návrhom riešenia situácie v rodine od odborníčky v oblasti sociálno-právnej ochrany a kurately maloletých detí PhDr. O.. Okresnú a Krajskú prokuratúru Žilina žiadajú aby v rámci svojich právomocí vykonali opatrenia na predchádzanie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv, aby bola zabezpečená dôstojná, účinná a rýchla ochrana práva a záujmov detí, otca a ich rodiny.

50. Úrad komisára pre deti Bratislava v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky, otca uviedol, že požiadal dňa 28.5.2018 o pribratie do súdneho konania v súlade s ustanovením § 12 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku a s ustanovením § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 176/2005 Z. z. . Okresný súd Žilina uznesením dňa 6.6.2018 aj pribral Úrad komisára pre deti Bratislava do konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom Z.. Komisárka pre deti zotrúva na svojom stanovisku odprezentovanom pred okresným súdom a na ktoré súd poukazuje aj v rozsudku.

51. Krajská prokuratúra v Žiline v písomnom vyjadrení k odvolaniam rodičov, starých rodičov uviedla, že na podanom odvolaní v plnom rozsahu zotrúva. Pokiaľ matka maloletých detí napadla odvolaním výrok VI. rozsudku o uložení výchovného opatrenia maloletým deťom a rodičom, tento výrok napadla aj prokuratúra odvolaním avšak z iných dôvodov, preto odkazuje na odôvodnenie odvolania Okresnej prokuratúry Žilina zo dňa 7.12.2018.

52. Pokiaľ ide o odvolanie otca Ing. R. Z. do výrokov II., III., IV., V., VI., IX. a X. voči rozsudku, výroky II., IV., V. a VI. napadla aj prokuratúra odvolaním, odkazuje preto na dôvody v odvolaní. Odvolanie Ing. R. Z. v časti, v ktorej napáda výroky IX. a X. rozsudku navrhuje odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou. Navrhuje zamietnuť aj odvolania starých rodičov.

53. Starí rodičia D. Z. a D. Z. v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca, matky, starého otca maloletých detí z matkinej strany Ing. Y. P. netrvali na nariadení pojednávania na odvolacom súde. S odvolaním otca maloletých detí a starého otca z matkinej strany Ing. Y. P. vyjadrili súhlas. Poznamenali, že nie je v záujme detí a ani otca absolvovať výchovné opatrenia u psychologičky Mgr. F. Q., disponujú informáciu od syna o pravdepodobnej pracovnej aj osobnej previazanosti matky s Mgr. F. Q. a Mgr. P. E.. Žiadajú zohľadniť najlepší záujem maloletých detí, ich zveriť do osobnej starostlivosti otca, matke zabezpečiť s nimi pravidelný kontakt v zmysle návrhu otca v odvolaní.

54. Ing. P. - starý otec maloletých detí z matkinej strany uviedol v písomnom podaní, že deti majú otca radi, majú s ním vyvinutý hlboký vzťah, odkazuje na výsledky listinných dôkazov, napr. správu kolízneho opatrovníka z rokov 2015 - 2016, správy Centra Návrat zo dňa 29.11.2016, stretnutie otca s deťmi dňa 19.5.2018 a ďalšie. Rovnako potvrdzuje, že počas jeho častých stretávaní a trávení pomerne dlhého času s vnučkami, pokiaľ mu v tom ich matka - jeho dcéra náhle nezabránila a nepretržite bráni, ich otec R. Z. mal s nimi vybudovaný nádherný vzťah, z celého srdca ich ľúbil a stále ľúbi. Rovnako oni jemu prejavovali neobyčajnú lásku a náklonnosť. Otec s nimi trávil veľa času, aktívne sa im venoval, staral sa o ne a deti vyhľadávali jeho pozornosť. Cítili sa v jeho prítomnosti šťastné, vždy veselé, usmiate a radostné. Vyjadril presvedčenie, že citové puto medzi otcom a deťmi naďalej existuje, pretrváva, napriek neakceptovateľnej násilnej izolácie detí, úmyselného ničenia ich vzťahu s ich vlastným otcom, vyvolávania strachu, odporu a nenávisťi voči nemu zo strany ich matky a starej matky.

55. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca poukazuje na to, že aj samotný otec označuje konanie za „megaproces“, čo iba preukazuje, že bolo v konaní vykonané rozsiahle dokazovanie. Súd vykonal dôkazy predložené ako otcom, aj ňou ako matkou, svoje rozhodnutie dostatočne, zrozumiteľne a vyčerpávajúco odôvodnil. Odvolanie otca je uvedené až na 68 stranách a jeho skutkové tvrdenia sa opakujú. Snaží sa otec v odvolaní preukázať, že maloleté deti sa ho neboja. Túto skutočnosť ona nepopiera, nepoprela ju ani znalci a zrejme k tejto skutočnosti dospel aj súd, v opačnom prípade by styk otca s maloletými deťmi v meritórnom výroku zakázal. Ona absolútne popiera, že by úmyselne pestovala odpor detí proti otcovi a bránila v styku otca s nimi, prípadne sa usilovala dosiahnuť zákaz styku detí s otcom. Ide o tvrdenia vyfabulované otcom, ktoré nemajú opodstatnenie v žiadnom vykonanom dôkaze. Takýto záver nevychádza ani zo znaleckého posudku znalkyne Mgr. Miroslavy Švrlovej (tvoriaci súčasť spisu), ktorý znalkyňa vypracovala na základe uznesenia okresného súdu zo dňa 10.03.2017. Znalkyňa na strane 27 znaleckého posudku č. 13/2017 uvádza, že ona ako matka sa snaží deti na stretnutia s otcom pripraviť, že si pre deti želá pokoj, chce ich chrániť pred preťažovaním, ktoré im prináša kopu zdravotných ťažkostí. Aj keď deti reagujú na stretnutiach s otcom na otca negatívne, nie sú to naučené odpovede, znalkyňa uviedla ďalej, že deti nemajú priamo strach z otca, ale zo situácie, ktorá nastáva pri spoločnom stretnutí. Otec opakovane ju viní, že manipuluje deti proti nemu, aj keď žiaden vykonaný dôkaz to nepotvrdzuje. Neuvedomuje si pritom základnú vec, že od podania návrhu na rozvod 02.10.2015 do rozhodnutia súdu uplynuli tri roky a situácia sa vyhrotila tak, že skutočne sa narušila dôvera medzi otcom a deťmi. Súd viní obidvoch rodičov z takéhoto stavu, zatiaľ čo ona sa usiluje si uvedomiť a zmeniť svoje správanie, otec neustále opakuje a nalieha, aby stretnutia boli bez prítomnosti jej, aj keď túto jeho teóriu vyvracajú všetci odborníci. Otec sa správa na stretnutiach k deťom naliehavo, nechápe, že dôveru musí získať postupne. Adaptačné obdobie vzhľadom na špecifickosť situácie musí existovať, čo konštatovali i odborníci. Otec si stále nechce uvedomiť, že stratenú dôveru svojich detí musí získať postupne bez nátlaku. Na stretnutí dňa 18.05.2018 v advokátskej kancelárii sa zúčastnil otec maloletých aj ona a každý z nich si vyjasnil svoje stanovisko a svoju rolu, následne 19.05.2018 došlo k bezproblémovému stretnutiu na neutrálnom mieste na detskom ihrisku v Extrém parku pri Vodnom diele Žilina za jej prítomnosti. Prítom obaja dodržiavali striktné pravidlá, ktoré si vopred v advokátskej kancelárii dohodli. Takéto stretnutie prebehlo ešte jedno, avšak otec hneď pri ďalšom stretnutí žiadal, aby sa s deťmi mohol stretávať bez jej prítomnosti aj keď bolo zrejme, že deti na toto ešte neboli pripravené. Opakovane sa prejavila jeho naliehavosť ako jedna z charakteristických čŕt, ktorú si otec nechce pripustiť a ktorá škodí ako otcovi, aj maloletým deťom. Ona si uvedomuje vážnosť situácie, je ochotná sa podrobiť práci s odborníkom v rámci výchovného opatrenia, aj keď tak na základe neodkladného opatrenia Krajského súdu v Žiline č.k. 10CoP/34/2018-1979 zo dňa 28.06.2018 už urobila. Správanie otca pri styku s deťmi možno nazvať minimálne neštandardné (kamerovanie, neprímeraný nátlak na deti, prítomnosť iných osôb). Otec detí odmieta výchovné opatrenia, pomoc odborníkov, aby usmernili jeho správanie. Namiesto toho, aby revidoval svoje správanie a urobil všetko pre to, aby opäť deti k nemu získali dôveru, usiluje sa nezmyselným návrhom riešiť komplikovanú situáciu. Žiada, aby deti mu boli zverené

do osobnej starostlivosti napriek tomu, že z vykonaných dôkazov za situácie, keď deti sa s ním nestretli niekoľko mesiacov, poprípade tieto stretnutia boli problematické, to nenavrhuje ani jeden z odborníkov. Otec maloletých detí ako keby si neuvedomoval komplikovanosť situácie. Taktiež navrhuje dočasne deti umiestniť do ústavnej starostlivosti, pričom absolútne nerešpektuje základnú zásadu konania z ktorej súd vychádzal, rozhodnúť vo veci v najlepšom záujme detí a nie v záujme otca, resp. matky detí. Otec si neuvedomuje, aké deti bývajú do týchto zariadení umiestňované. Jedná sa predovšetkým o deti, ktorých doterajšia výchova je vážne ohrozená alebo narušená, prípadne deti, ktoré sú určitým spôsobom týrané alebo zanedbávané, ktorým boli diagnostikované poruchy správania, prípadne pochádzajú zo sociálne, hmotne znevýhodnených rodín alebo rodín, kde sa vyskytovalo domáce násilie. Zároveň sú tam umiestnené i deti o ktorých sa rodičia nevedia, nemôžu alebo nechcú o ne postarať.

56. Tvrdenie otca, že deti trpia duševnými poruchami podľa názoru matky nie sú ničím preukázané. Ona si dovoľuje tvrdiť, že Mgr. P. E. celú rodinu poznala najkomplexnejšie, rodinnú terapiu musela práve na podnet otca detí ukončiť, ktorému sa objektívne závery Mgr. P. E. nepáčili.

57. Matka dodáva, že závery odborníkov z ktorých súd vychádzal vo veci vylučujú umiestnenie detí do krízového centra, podľa ich názoru by reálne hrozila emočná škoda u detí v budúcnosti. Naopak, otec takéto ich umiestnenie do krízového centra opakovane žiada, navrhuje. Pokiaľ ide o závery neodkladného opatrenia súdu zo dňa 07.05.2018 a zo dňa 01. 8. 2018, okresný súd sa v bode 40. napadnutého uznesenia dostatočne vysporiadal a vyargumentoval prečo, z akých dôvodov pristúpil k nariadeniu neodkladného opatrenia dočasným odňatím detí jej na čas 6 mesiacov a ich umiestnením do krízového centra. Napokon po zhodnotení vývoja a dôkaznej situácie nepristúpil k výkonu tohto neodkladného opatrenia a ani tak nerozhodol v meritórnom rozsudku. Práve rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení zo dňa 07.05.2018 bolo dôvodom, prečo iniciovala stretnutie v advokátskej kancelárii JUDr. Halagana, prioritne za účelom nájsť riešenie, aby stretnutia otca s deťmi mohli bezproblémovo prebiehať a na základe tohto sa uskutočnilo aj bezproblémové stretnutie dňa 19.05.2018. Otec sa stále dožadoval a aj sa dožaduje stretnutí s deťmi bez jej prítomnosti, tvrdí, že ona je rušivým momentom, neuvedomuje si citovú väzbu detí na ňu. Ona nebráni stretnutiam otca s deťmi. Aj v súčasnosti sa snaží robiť všetko pre realizáciu neodkladného opatrenia (vydané po rozhodnutí vo veci samej) zo dňa 30.11.2018, v zmysle ktorého sa styk otca s deťmi uskutočňuje v Detskom centre Holahop & kaviareň Arboreum na sídlisku Vlčince Žilina. Súd sa snažil začiatok stretnutí otca s deťmi upraviť na verejnom priestranstve, nakoľko predchádzajúce stretnutia v bydlisku maloletých detí pred bytovým domom boli veľmi problematické. Otec opakovane preukazuje nátlakové správanie, chce aby deti išli s ním do jeho rodinného domu, kde býva. Podľa matky výchovné opatrenie nariadené súdom by prispelo k tomu, aby otec bol poučený odborníkmi ako sa v takýchto situáciách správať. Otcom navrhované dôkazy matka označuje za irelevantné, tvrdí, že súd mal k dispozícii ako listinný dôkaz odborný posudok Mgr. Karin Štifelovej (znalkyne zapísanej v zozname znalcov vedených Ministerstvom spravodlivosti SR v odbore psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých), ďalej znalecký posudok súdom ustanovenej znalkyne Mgr. Miroslavy Švrlovej, táto znalkyňa mala k dispozícii pred vypracovaním znaleckého posudku celý spisový materiál, vyšetrila maloleté deti, aj ich rodičov a otcom navrhovaný psychológ PhDr. B. V. vychádzal z listín predložených otcom a len z uvedených znaleckých posudkov a nie z celého spisového materiálu. Preto závery psychológa PhDr. B. V. ako ich uvádza otec maloletých vo svojom odvolaní nemôžu byť podkladom pre zmenu skutkového stavu, tak ako ho zistil súd. Nahrávky otca zo stretnutí s maloletými uskutočnené prevažne v roku 2016 totožne ako okresný súd aj ona hodnotí za nezákonné dôkazy, ktoré nemohli byť použité. Navrhuje potvrdenie rozsudku okresného súdu vo výrokoch II., III., IV. a V. Čo sa týka výroku VI. navrhuje zmenu, v rámci tejto zmeny výchovné opatrenie nariadiť v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Žilina, Predmestská 613. Súd správne zamietol aj návrhy starých rodičov o úpravu styku s deťmi (výrok IX. a X.) a dostatočne zdôvodnil svoje rozhodnutie. Ona tiež súhlasí s prijatým záverom, že v rozhodnom období je potrebné upraviť čo najskôr v prvom rade práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom.

58. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu starého rodiča Ing. Y. P. navrhuje potvrdenie rozsudku okresného súdu vo výroku X.

59. Úrad komisára pre deti Bratislava v písomnom vyjadrení k odvolaniu starých rodičov poukazuje na svoje stanovisko, ktoré prezentoval pred okresným súdom.

60. Starí rodičia D. Z. a D. Z. v písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky Mgr. Z. k ich odvolaniu, argumentovali v podstate totožne ako odvolaní a v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca.

61. Matka v písomnej reakcii k vyjadreniu otca maloletých detí zo dňa 18.01.2019 i k vyjadreniu starých rodičov D. Z. a D. Z. zo dňa 18.01.2019, k vyjadreniu starého rodiča Ing. Y. P. zo dňa 18.01.2019, k vyjadreniu Okresnej prokuratúry Žilina zo dňa 18.01.2019, vyjadreniu Úradu práce, soc. vecí a rodiny Žilina zo dňa 14.01.2019 a vyjadreniu komisára pre deti zo dňa 14.01.2019 prioritne poznamenala, že ona Mgr. Q. osobne nepozná, nekontaktovala ju, nevie aké sú vzťahy medzi ňou a P. E.. Dôvody, prečo navrhovala deti podrobiť odbornému poradenstvu v ambulancii klinickej psychológie Mgr. F. Q. v O. uviedla v odvolaní. Navrhované výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu v ambulancii klinickej psychológie u psychologičky Mgr. Q. necháva na posúdení odvolacieho súdu a zotrváva na písomných vyjadreniach, ktoré predkladala v odvolacom konaní. Akceptuje aj aktuálne neodkladné opatrenie súdu, deti sa s otcom stretávajú každý tretí týždeň v kalendárnom mesiaci v priestoroch „Detský svet Holahop & kaviareň Arboreum“ so sídlom v Žiline, Arboreum, blok A, prízemie, Obežná ulica, a to v nedeľu od 14.00 hod. v jej prítomnosti. Otec na stretnutia s deťmi chodí a správu o priebehu stretnutí zaslala aj Krajskému súdu v Žiline ku konaniu o odvolaní otca proti neodkladnému opatreniu č.k. 9P/111/2015 zo dňa 30.11.2018, pripája aj správu o priebehu stretnutí otca s deťmi za obdobie od 12/2018 do 03/2019, z ktorej je zrejmé, že tie prebiehajú, deti prítomnosť otca akceptujú, postupne sa obnovuje dôvera medzi nimi.

62. Otec v rozsiahlej písomnej reakcii zo dňa 17.06.2019 približne na str. 122 reaguje k predchádzajúcemu vyjadreniu matky, zhrnul v podstate všetky svoje v predchádzajúcich podaniach uvádzané argumenty, preto odvolací súd odkazuje v podrobnosti na obsah písomných podaní otca - z nich argumentácie uvedené v predchádzajúcich častiach tohto rozhodnutia.

63. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“), po zistení, že odvolania podali na to oprávnení účastníci, proti rozsudku ktorému odvolanie je prípustné, bez viazanosti v tzv. mimosporovom konaní rozsahom a dôvodmi odvolania/ odvolaní, nariadil odvolacie pojednávanie na ktoré predvolal všetkých účastníkov a po doplnení dokazovania dňa 05.12.2019 aj meritórne rozhodol.

64. Odvolací súd nepochybuje o tom, že okresný súd sa usiloval o najvhodnejšie usporiadanie práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. V záujme toho vykonal rozsiahle dokazovanie aj z vlastnej iniciatívy (uplatnením vyšetrovacej zásady), ale aj na základe dôkaznej aktivity účastníkov, ktorí na preukazovanie tzv. svojej pravdy a v presvedčení o tom, že ochraňujú záujmy maloletých detí predkladali rozsiahly dôkazný materiál. Ani v mimosporovom konaní nie je povinnosťou súdu vykonať všetky navrhované dôkazy, súd vykoná iba tie (či už na návrh účastníkov alebo z vlastného podnetu), ktoré umožnia vecné uzavretie rozhodujúcich otázok. Krajský súd za správny hodnotí postup okresného súdu pokiaľ nevykonal na návrh otca dokazovanie zvukovým, obrazovým záznamom, výsluchom navrhovaných svedkov o priebehu jeho jednotlivých stretnutí s maloletými deťmi, pretože už rozsah vykonaného dokazovania jednoznačne svedčil o tom, že manželské nezhody, odlišné predstavy o partnerskom a manželskom spoložití ovplyvnili negatívne aj rodičovské vzťahy a vyústili nakoniec aj do tzv. rodičovského boja o deti. Ani odvolací súd neakceptoval návrhy otca na vykonanie dokazovania, ktoré predostrel v odvolaní (aj na odvolacom pojednávaní), považoval ním navrhované dokazovanie : oboznámením zvukových, obrazových záznamov, výsluchom navrhovaných svedkov za nadbytočné, navyše by mohli ešte viac negatívne ovplyvniť aj tak komplikovaný rodičovský vzťah a odvolací súd prioritne mal na zreteli, aby sa rodičovské vzťahy v záujme detí skonsolidovali a napravili.

65. Otec vytýka okresnému súdu, že predmetnú právnu vec postavil do pozície tzv. megaprocesu, v tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že nie súd postavil rodinno-právnu vec do pozície otcom tvrdeného „ megaprocesu“, ale rodičia svojimi postojmi v priebehu konania. Odvolací súd dodáva, že aj v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom (hoc aj na čas po rozvode manželstva) je ojedinelé, aby rodičia pre účely konania produkovali, označovali (hoc na to mali právo) tak veľké množstvo odborných správ, vyjadrení ako v súdnej veci (s nimi sa okresný súd musel zaoberať, vyhodnocovať ich dôkaznú silu), aby do riešenia rôznych alternatív starostlivosti o deti, stretnutí otca s nimi bolo zainteresovaných toľko subjektov, inštitúcií, aby súd musel riešiť a posudzovať tak veľké množstvo návrhov o nariadenie neodkladného opatrenia, následne na základe odvolania toho/ ktorého

rodiča ich posudzoval aj odvolací súd, - ako je tomu v súdnej veci. Úsilie nájsť čo najoptimálnejšie riešenie v otázke úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvoze vynaložili napr. aj psychológovia, súdom ustanovená znalkyňa, Úrad práce soc. vecí a rodiny v Žiline, Úrad komisára pre deti, prokurátor a aj ďalšie subjekty a inštitúcie. Či už z podnetu toho ktorého rodiča, alebo z vlastného podnetu, alebo z podnetu súdu, reagovali aktívne a so záujmom riešiť práva detí, rodičov a ich povinnosti.

66. Vzhľadom na odstup času od vydania meritórneho rozsudku a aj na individualitu súdnej veci považoval krajský súd za svoju povinnosť nariadiť na prejednanie odvolania / odvolaní odvolacie pojednávanie, na ktoré predvolal účastníkov, na odvolacom pojednávaní doplnil dokazovanie najmä ich výsluchom, oboznámil sa s rozhodnutiami okresného súdu vo veci neodkladných opatrení (vydané už po meritórnom rozsudku) a zisťoval, či a aké zmeny nastali v rodinných pomeroch od doby vydania meritórneho rozsudku okresného súdu a od doby vydania uznesení Okresného súdu Žilina č.k. 9P /111/ 2015 - 2559 zo dňa 30. 11. 2018 a 9P / 111/2015 - 2951 zo dňa 18. 7. 2019.

67. Uznesením Okresný súd Žilina č.k. 9P/111/2015-2043 zo dňa 1.8.2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti dočasne do 30.11.2018 odňal z dočasnej osobnej starostlivosti matky a deťom nariadil pobyt v Centre sociálnych služieb LÚČ, krízové stredisko LÚČ, so sídlom Hlboká cesta 1635/7, Žilina. Rodičov oprávnil stretávať sa s deťmi v predmetnom zariadení podľa pokynov odborných zamestnancov. Uvedeným uznesením zároveň zmenil uznesenie Okresného súdu Žilina č.k. 9P/111/2015-118 zo dňa 30.12.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 5 CoP/8/2016-271 zo dňa 23.2.2016 v časti zverenia maloletých detí matke a uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 10 CoP34/2018-1979 zo dňa 28.6.2018 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi. Návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 23.7.2018 doručený v totožný deň súd zamietol.

68. Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 10 CoP 71/2018-2818 zo dňa 30. apríla 2019 odmietol odvolanie matky podané proti uzneseniu Okresného súdu v Žiline č.k. 9P/111/2015-2043 zo dňa 1.8.2018, dôvodom odmietnutia odvolania matky bolo uplynutie času na ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené (tak tomu bolo už v dobe predloženia spisu na rozhodnutie o odvolaní odvolaciemu súdu).

69. Okresný súd Žilina uznesením č.k. 9P 111/2015 - 2559 zo dňa 30. novembra 2018 nariadil neodkladné opatrenie a upravil styk otca s maloletými deťmi v prvých 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia každý tretí týždeň v kalendárnom mesiaci v priestoroch „ Detský svet Hola Hop & Kaviareň Arboreum so sídlom v Žiline, Arboreum Blok A. prízemie Obežná ulica, a to v nedeľu od 14,00 hod do 16, 00 hod a po uplynutí 6 mesiacov po právoplatnosti uznesenia, každý páry týždeň v kalendárnom mesiaci na totožnom mieste v nedeľu od 14,00 hod do 17,00 hod v prítomnosti matky. Návrh otca neodkladným opatrením nariadiť denné pobyty maloletých detí v zariadení Centrum sociálnych služieb Lúč so sídlom Hlboká cesta 1635/7 Žilina bez prítomnosti matky každú stredu v mesiaci v čase od 15,00 hod do 18,00 hod a každú sobotu v mesiaci v čase od 9,00 hod do 18,00 hod, a za prítomnosti otca počas pobytu detí v uvedenom zariadení - okresný súd zamietol. Predmetné uznesenie nadobudlo predbežnú vykonateľnosť 12.12.2018, odvolanie otca je u odvolacieho súdu evidované pod sp. zn. 10 Co 44/2019.

70. Okresný súd Žilina ďalším uznesením č.k. 9P 111/2015 - 2951 zo dňa 18.7.2019 zamietol ďalší návrh otca (podaný 21.6.2019) o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým opätovne žiadal o denné pobyty maloletých detí v zariadení Centrum sociálnych služieb Lúč so sídlom Hlboká cesta Žilina bez prítomnosti matky, každú stredu v mesiaci v čase od 16,00 hod. do 18,00 hod a každú sobotu v čase od 10,00 hod. do 18,00 hod, uložením povinnosti matke maloleté deti odovzdať na denné pobyty a s oprávnením otca byť prítomný s deťmi počas vymedzeného obdobia v zariadení, odvolanie otca proti predmetnému uzneseniu je evidované u Krajského súdu v Žiline pod sp. zn. 10 CoP 51/2019.

71. Z dokazovania pred odvolacím súdom vyplynulo, že maloleté deti sa nachádzajú naďalej v osobnej starostlivosti matky (boli jej dočasne zverené uznesením Okresného súdu Žilina č.k. 111/2015-118 zo dňa 3.12.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 5 CoP 8/2016-271 zo dňa 23.2.2016). K ich odňatiu z osobnej starostlivosti matky a k ich dočasnému umiestneniu v Centre sociálnych služieb LÚČ nedošlo, výkon uznesenia Okresného súdu Žilina č.k. 9P/111/2015-2043 zo dňa 1.8.2018 realizovaný nebol. Matka sa na základe uznesenia Krajského súdu v Žiline č.k. 10 CoP 34/2018 - 1979 zo dňa 28.6.2018 podrobila psychologickému poradenstvu prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí

a rodiny v Žiline v počte 10 stretnutí v období 2 mesiacov od vykonateľnosti rozhodnutia, nariadené jej podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine v spojení s § 73 ods. 2 písm. b) bod 10 Zákona č. 305/2005 Z.z.

72. Stretnutia otca s maloletými deťmi v dobe po vydaní rozsudku o rozvoze manželstva a spojených rodičovských práv na čas po rozvoze, sa realizovali buď v Detskom centre Hola HoP (miesto stretnutia určené v poslednom neodkladnom opatrení) v Žiline, alebo v prípade priaznivého počasia podľa rozhodnutia matky chodili na detské ihriská, alebo po Vlčincoch. Otec zotrval na dôvodoch svojho odvolania. Vo svojom výsluchu pred odvolacím súdom uviedol, že sa stretáva s deťmi 1x za mesiac, nedosiahol dohodu s matkou o nejakom inom mieste stretnutí, napr. v dome u neho, kde deti majú vybudovaný svoj detský kútik príp. že by s deťmi navštívili iné podujatie (napr. kino a pozreli rozprávku), takáto dohoda s matkou možná nebola ani za zlého počasia, ani v prípade zatvorenia detského centra. S maloletými deťmi sa stretáva krátku dobu, niekedy sú to niekoľko 10 - minútové stretnutia, stretnutia s deťmi sú pre neho ponížujúce, deti sa s ním nechcú v detskom centre hrať, hovoria mu, aby odišiel, ich prejavy sú prednesené spôsobom až úplne skandujúcim, recidivujúcim, popritom sa pozerajú ukradomky na svoju matku, či sa ich správanie schvaľuje. Deti sa s matkou na stretnutiach šušujú, dohadujú sa či už ísť domov a podobne. Označuje aj reakcie detí za pre neho ponížujúce, napr. či už v detskom centre, alebo napríklad na pieskovisku, keď deti na neho kričia, aby odišiel, hádžu mu do tváre piesok, konáre, matka síce občas ich napomína, ale neúprimným spôsobom. Zo správania detí obviňuje matka jeho, považuje jeho správanie voči deťom za nátlakové. Maloleté deti podľa jeho názoru by prejavili aj záujem o hranie s ním, avšak predovšetkým pozerajú na matku ako táto zareaguje. Maloletá D. je komunikatívnejšia, podľa jej komunikácie prejavuje záujem aj o blízku jeho rodinu, chce sa informovať, avšak počas prítomnosti pozerá na svoju matku ako reaguje a vzápätí svoje správanie zmení. Posledné stretnutie s deťmi sa uskutočnilo 20. novembra 2019 - v deň menín maloletej D., hoc matku prosil, aby mohli realizovať - usporiadať nejakú oslavu pre ňu, matka k tomu mala odmietavý postoj. Síce pri poslednom stretnutí zbadal mierny posun v správaní sa detí, neboli voči nemu tak odmietavé, prejavili vôľu a záujem aj o trošičku iný program, tento pozitívny posun hodnotí ako účelový krok matky detí pred konaním pojednávania pred odvolacím súdom. Otec dodal, že v dávnej minulosti ho deti oslovovali tatinko, po určitej dobe ho začali volať henten, henten zlý, potom neskoršie formálne - otec a pri poslednom stretnutí ho iba oslovovali ako „R. ...“. Deti mu nedovolia ani to, aby ich objal, pohladkal, ani raz sa v období posledného roka nestalo, že by ho objali, radostne sa s ním zvalali, keďže pri každom stretnutí kde je prítomná matka vidno, že deti sú napäté. V záverečnej reči otec uvádzal totožné argumenty ako v odvolaní a v súvisiacich podaniach, ktoré k odvolaciemu konaniu predkladal. Dodal, že celé rozvodové konanie je z dôvodu, že matka detí nedokázala žiť s ním v normálnom manželskom zväzku, ale jej životným partnerom vždy zostala jej matka na ktorej je chorobne závislá a nedokáže pripustiť normálny chod rodiny, ktorý tvorí matka, otec a deti. Matka naťahuje čas, so svojou matkou absolútne egoistickým spôsobom odtrhli deti od vlastnej ostatnej rodiny, nemôžu toto ani spoločnosť ani súdy pripustiť, nemôže byť odmenený rodič, ktorý sústavne porušuje súdne rozhodnutia a zlegalizovať stav zúžením styku a kontaktu s deťmi. Ako jediné východisko skutočne vidí zverenie detí do jeho starostlivosti, nie je to pritom prejav jeho sebecka, ani, že by si deti chcel privlastniť, on chce, aby sa deti vrátili, aby mali obidvoch rodičov a aj zverenie detí do jeho starostlivosti môže byť dočasné a v prípade zmeny správania sa manželky sa môže zmeniť na dohodu o výchove, do striedavej starostlivosti alebo na akýkoľvek iný druh. Matka ak nebude chcieť, nikdy k tomu nedôjde, aby deti si rozvíjali vzťah s ním a s jeho rodičmi. Apeluje na súd, aby nastolil spravodlivosť a v záujme detí rozhodol tak, že deti nestratia obidvoch rodičov. Obdobie celých 4,5 roka ukazuje, že matka sa nezmení, potvrdilo to aj absolvovanie terapie alebo výchovného opatrenia, po uvedenom období sa situácia ešte viac zhoršila. Darmo bude matka vyprávať, že pozitívne vplýva na deti, že ich chce pripravovať, pravý opak existuje, neexistuje totiž horší dôkaz manipulácie a týrania, keď dieťa je vedené k takej krajnej nenávisti voči druhému rodičovi, že si želá toto dieťa verbálne jeho smrť (otec poznamenal, že tak sa vyjadřila maloletá D. podľa psychologičky Štífelovej, pritom menovaná pri výsluchu potvrdila, že to nie sú slová maloletej D., ale slová prevzaté od osôb, ktoré dieťa vychovávajú). Preto podľa názoru otca akékoľvek ďalšie pokusy, naťahovanie adaptačnej fázy a ustavičné predstieranie falošnej snahy ďalej poškodzuje a traumatizuje deti a vedie k tomu, že budú v konečnom dôsledku absolútne odtrhnuté od svojho otca, od svojej rodiny, v živote budú deformované, budú vyrastať v patologickom prostredí.

73. Z výsluchu matky odvolací súd zistil, že sa zamestnala od novembra 2018 u zamestnávateľa Gryf Media ako administratívna pracovníčka. Maloletá D. je žiačkou už 2. ročníka základnej školy, maloletá Q. navštevuje predškolský ročník materskej školy. Stretnutia otca s nimi sa od decembra 2018 realizujú na základe neodkladného rozhodnutia okresného súdu. Na prvé stretnutie v decembri 2018 pred Vianocami

otec prišiel s príbuznými z Kanady, ktorých maloleté deti ešte vôbec nevideli. V ďalšom období stretnutia detí s otcom sa uskutočnili pravidelne raz za mesiac, ani jedno stretnutie nebolo presunuté na neskôr, resp. neuskutočnené, vždy boli dodržané. Tvrdila, že maloleté deti na stretnutia s otcom pripravuje pozitívne, systematicky, absolvovala aj odborné poradenstvo v zmysle rozhodnutia Krajského súdu v Žiline - v počte 10 stretnutí, bola poučená akým spôsobom deti treba, aby pripravovala, vie to, v zmysle týchto pokynov sa riadi a deti pripravuje. Nejde ale o krátkodobý proces, ale o činnosť dlhodobú, sústavnú a intenzívnu, ktorej sa venuje. Od decembra 2018 bolo absolvovaných približne 10-11 stretnutí, svoju účasť aj v aktuálnej dobe na stretnutiach detí s otcom považuje za nevyhnutnú, keďže tie boli v trvaní 5 mesiacov prerušené. Obdobie od decembra 2018 matka hodnotila pozitívne, podľa nej sa podarilo stretnutia otca s maloletými deťmi nielen naštartovať, ale aj stabilizovať, nastal výrazný a pozitívny posun, stretnutia sa aj predĺžili, trvajú v rozsahu 2 hodín, resp. okolo 2 hodín. Podľa jej názoru deti hľadajú cestu k otcovi, ich vzťah k nemu sa buduje, ich stretnutia s ním sa majú uskutočňovať na neformálnom mieste, kde deti neprežívajú nejaké negatívne pocity, napr. na detskom ihrisku, pieskoviskách, prípadne v nejakom detskom centre a podobne. Ona nemá záujem do stretnutí otca s maloletými deťmi zasiahnuť, je prítomná na stretnutiach ako stabilizačný prvok. Maloleté deti v aktuálnej dobe bez jej prítomnosti na stretnutie s otcom pripraviť nevie, nie preto, že by spôsobilá nebola, ale ten vzťah nie je natoľko silný a ešte sa iba začína budovať. Počas stretnutí sa snaží deti zapájať do rôznych hier, do situácií, kde je zapájaná aj postava otca v každodennom priebehu života a nemala problém dokonca ani k telefónu dať deti, keď otec o to požiadal. Maloletá D. navštevuje školskú družinu, maloletá Q. škôlku, deti zo školských zariadení vyzdvihuje ona. V záverečnej reči pred odvolacím súdom matka zdôraznila najmä, že otcovi nikdy nebránila v jeho stretnutiach s deťmi, uvedomuje si, že je súčasťou detí, snaží sa byť nápomocná, počas prípravy detí robí všetko pre to, aby stretnutia prebiehali, sa uskutočnili čo najčastejšie, boli aj bez jej prítomnosti, ale hlavne, aby to bol plynulý postupný prechod, aktuálne prebiehajúce adaptačné obdobie by tomu len pomohlo a posilnilo to. Pripojila sa k záverečnej reči svojho právneho zástupcu, ktorý zdôraznil najmä vecnú správnosť rozhodnutia okresného súdu pokiaľ deti zveril do osobnej starostlivosti matky. Právny zástupca matky sa vyjadril, že obaja rodičia urobili počas konania o rozvod manželstva množstvo chýb, tie viedli k tomu, že maloleté deti začali zo stretnutia s otcom mať obavy, vyvrcholením toho bolo, že otec v posledných 5 mesiacov pred vyhlásením rozsudku o rozvode manželstva odmietal na stretnutia s deťmi chodiť, napriek tomu, že ho matka na stretnutia vyzývala. Považuje z pohľadu matky rozhodnutie súdu o úprave styku otca s deťmi z hľadiska frekvencie za správne a je dôležité, aby deti získali počas adaptačného obdobia dôveru k svojmu otcovi. Od vyhlásenia rozsudku o rozvode manželstva a po nariadení neodkladného opatrenia okresného súdu z 30.11.2018 deti postupne vytvárajú citovú väzbu k otcovi. Matka sa nebráni výchovnému opatreniu (výrok VI. rozsudku) žiada však, aby výchovné poradenstvo prebehlo v ambulancii u Dr. Kollárovej.

74. Starí rodičia D. Z. a D. Z. uviedli vo výsluchu, že za obdobie 1 roka sa s vnučkami nestretli ani ich nevideli. Tvrdili, že maloleté deti majú k otcovi dobrý vzťah. D. Z. bola názoru, že rodina matky deti vedie k nenávisti k nim, pre deti rodinu tvorí matka, jej matka a starí rodičia z matkinej strany a oni sa ku deťom ani priblížiť nemôžu. Starý otec D. Z. poznamenal, že matka na pojednávaní síce hovorí, že stretnutia detí s otcom sú naštartované, avšak podľa jeho názoru matka deti pripravuje nie na stretnutia s otcom, ale ich vedie proti nemu. Oni sú postihovaní, zničení, na druhej strane matke maloletých detí sa doposiaľ nič nestalo, nebola postihovaná ani pokutovaná. Obaja zotrvali na tom, aby sa ich syn s maloletými dcérami mohol stretávať.

75. Zástupca Krajskej prokuratúry v Žiline vo svojom prednese zdôraznil, že podanie odvolania prokuratúrou bolo bezprostrednou okamžitou reakciou po vydaní meritórneho rozsudku, keďže skutkové okolnosti zistené z vykonaného dokazovania nie celkom sa pretavili do vecných záverov rozhodnutia súdu. Prokuratúra v rovine vecnej sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi Krajského súdu v Žiline v rozhodnutí (o neodkladnom opatrení) v júni 2018. Kvituje postup odvolacieho súdu, keď nariadil odvolacie pojednávanie, pretože od vydania meritórneho rozhodnutia odstupom času jeden rok je potrebné sa zaoberať postojom obidvoch rodičov, ako títo pristupujú k plneniu si svojich rodičovských povinností k deťom. V záverečnej reči hodnotil pozitívne prezentované postrehy Úradu komisára pre deti, dopĺňa, že prokuratúra deti nechcela trestať, čo sa týka navrhovaného výchovného opatrenia sledovali ním, aby deti boli vytrhnuté z patologického prostredia, ktoré je. Nespochybňujú, že matka je vo vzťahu k deťom matkou dobrou, že sa o ne stará, vzhľadom ale na skutočnosti, ktoré odzneli na odvolacom pojednávaní, ale aj na znalecký posudok Mgr. Švrlovej spochybňujú snahu matky naplniť práva detí na styk s otcom. S odvolaním sa na odporúčenie znaleckého posudku Mgr. Švrlovej súhlasia, aby deti boli zverené do výchovy matke, nesúhlasia ale s výchovným opatrením ako to

okresný súd vymedzil. Navrhujú, aby deti boli podľa uváženia súdu odovzdané na diagnostiku zariadeniu špeciálnemu, kde budú podrobené psychologickému výskumu a vyšetreniu ako ďaleko zásah zo strany matky bol realizovaný do ich psychického vývoja. Až po tomto výchovnom opatrení navrhujú upraviť styk otca s nimi, ale už bez prítomnosti matky.

76. Zástupkyňa Úradu komisára pre deti v Bratislave v úvode prednesu zdôraznila, že Úrad sa oboznámil so spisovou dokumentáciou po jej vyžiadaní od Úradu práce a soc. vecí na základe podnetu otca a následne aj matky, v tej dobe nevidela v postupe Úradu práce a soc. vecí porušenie o čom aj rodičov informovala. Poznomenáva, že Úrad nie je v pozícii kontrolného orgánu vo vzťahu k úradu práce, ale pôsobí na báze spolupráce, Úrad komisára pre deti monitoruje či sú v súdnych konaniach dodržiavané práva detí podľa Dohovoru. Až neskoršie, keď stav dospel do katastrofálnej situácie, že maloleté deti mali byť umiestnené do krízového centra, Úrad komisára ako ďalší subjekt v záujme ochrany detí vstúpil do prebiehajúceho konania, má totiž za to, že maloleté deti by nemali trpieť za to, že ľudovo povedané „rodičia sa nezmesia do kože a nevedia si jeden druhému odpustiť hriechy z minulosti „. Matku upozornili aj jej tlmočili, že by nemala kopírovať správanie sa svojej matky, nakoľko to negatívne ovplyvňuje maloleté deti, ktoré majú právo poznať svojho otca. Na pojednávaní pred okresným súdom tiež uviedla, že otec nevlýva na výchovu maloletých detí negatívne, podporili ho, vplyv otca na deti je pozitívny, navrhovali, aby sa otec s nimi stretával bez prítomnosti matky za prítomnosti psychológa, alebo za prítomnosti odborníka z referátu poradensko - psychologických služieb ako nestranná osoba. Pokiaľ matka vo svojom prednese na odvolacom pojednávaní tvrdí, že deti na stretnutia s otcom pripravuje, dovoľuje si tvrdiť, že ak maloleté deti otca začínajú volať menom R., to je znak, že matkou na stretnutia s otcom pripravované nie sú. Úrad komisára pre deti sa voči rozsudku neodvolal z dôvodu, lebo v záverečnej reči bolo apelované na matku, ktorá bola zároveň požiadaná a upozornená, aby svoje deti neukracovala o otca, aby na ne negatívne nevlývala. Zástupkyňa Úradu komisára pre deti vysvetlila, že na Slovensku v súčasnej dobe nie sú krízové strediská ani detské domovy, ani centrá, špecifické zariadenia pre deti a rodiny na takej úrovni, aby tam mohli ísť dá sa povedať normálne deti, tie by tam trpeli. Preto jednou z úloh Úradu je realizovať v budúcnosti vznik špecifických zariadení, kde by mohli byť takéto deti umiestnené, keďže je veľa obdobných prípadov ako je tomu v posudzovanej veci, že rodičia si robia navzájom zle cez svoje deti. Takáto inštitúcia ešte na Slovensku nie je, preto Úrad komisára pre deti odmieta vytrhnutie maloletých detí z rodinného prostredia aj za stavu v ktorom vyrastajú, pretože prostredie do ktorého by boli umiestnené - v krízových strediskách by na nich pôsobilo ešte viac negatívne. V záverečnej reči nabáda matku, že musí dokázať pre svoje deti sa odpútať od svojej mamy, lebo je mama, čo je niečo viac ako dcéra. Je tu otec, ktorý je slušný a dobrý otec aj slušný bývalý manžel, domnieva sa, že pre svoje deti otec nebude negatívnym príkladom. Apeluje na matku, aby dokázala svoje deti pripraviť na stretávanie s otcom nie na dve hodiny ako je to dané súdom, ale ich pripraviť spontánne, uvoľnene, ako chcú.

77. Odvolací súd prioritne poukazuje na význam hmotnoprávnej úpravy podľa ktorej na čas po rozvode manželstva z ktorého pochádzajú maloleté deti upraví súd zo zákona v spojenom konaní práva a povinností rodičov k deťom, najmä rozhodne o tom, ktorému z rodičov maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, či prichádza v úvahu prípadná iná vhodná forma starostlivosti, rozhodne aj v otázke vyživovacej povinnosti rodiča / rodičov, v otázke v akom rozsahu a intenzite (a či vôbec) upraví styk rodiča (ktorému deti do osobnej starostlivosti zverené neboli) s deťmi, prípadne rozhodne aj o ďalších súvisiacich rodičovských právach, ktorých úprava je z dôvodu rodičovských nezhôd nevyhnutná.

78. Ochrana záujmu maloletých detí v každej riešenej otázke sa ich dotýkajúcich je prioritná a najlepší záujem dieťaťa je zvýraznená nielen v rovine právnej napr. v Zákone o rodine, v Dohovore o právach dieťaťa ale aj v rovine ľudskej. Najlepší záujem dieťaťa je určujúci aj vtedy, ak by sa to javilo niektorému z rodičov nespravodlivé, neakceptovateľné a nesprávne. Rodičia treba, aby si uvedomili a rešpektovali aj v tejto posudzovanej veci, že aj ich deti majú práva, medzi ktoré patrí aj právo na otca (byť vychovávaný aj ním), teda právo na obidvoch rodičov a platí to aj v prípade ak rodičia sa rozvedú a prestanú byť manželmi. Rozvodom manželstva neprestanú byť manželia rodičmi svojim deťom, naďalej sú obaja zodpovední za ich výchovu, za ich prípravu do života. Ako je vo výchove detí dôležitá materinská neha a starostlivosť je rovnako dôležitý aj otcovský vplyv, autorita. Deti nie sú vecou, nie sú majetkom rodičov, ale „darom“ života, vnímavé ľudské bytosti, ktoré citlivo reagujú na svojich blízkych, vnímajú ich reakcie či tie sú pozitívne alebo negatívne, preberajú ich postoje, názory, mienku detí vytvárajú osoby,

ktoré o ne dennodenne sa starajú. V súdenom prípade tým, že osobnú starostlivosť o deti zabezpečuje matka, ona je mienkotvorným rodičom, ona vytvára mienku detí, preto je jej zásadnou povinnosťou deti vychovávať k úcte, k rešpektu voči druhému rodičovi a dôsledne ich pripraviť aj na to, aby deti mohli realizovať svoje právo na otca.

79. Odvolací súd pristupoval s maximálnou snahou a úsilím usporiadať rodičovské práva k maloletým deťom na čas po rozvode rodičov, čo považoval za nanajvyš naliehavé a nevyhnutné vzhľadom aj na zistené reálne existujúce rodinné vzťahy.

80. Vykonané dokazovanie jednoznačne preukázalo, že podmienky osobnej starostlivosti o maloleté deti sú vytvorené u oboch rodičov. Maloleté deti sa nachádzajú v osobnej starostlivosti matky dlhú dobu, sú na ňu citovo viazané. Závery znaleckého posudku Mgr. Švrlovej, ale aj odborné vyjadrenia psychológov neodporučili odňatie detí z osobnej starostlivosti matky, tvrdili, že takýto zásah by im mohlo spôsobiť citovú ujmu, traumy. Preto prioritne s ohľadom na najlepší záujem maloletých detí odvolací súd dal ešte šancu (poslednú) ich výchove v osobnej starostlivosti u matky a potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok okresného súdu vo výroku v ktorom maloleté deti jej boli zverené do osobnej starostlivosti. Odvolací súd nepochybuje o spôsobilosti otca a o jeho pripravenosti maloletým deťom poskytnúť osobnú starostlivosť (má vytvorené pre ne aj plnohodnotné podmienky bývania) čo by umožňovalo aj prípadnú sriedavú rodičovskú starostlivosť o deti (čo do budúcnosti vylúčená nie je), vychádzajúc však z výsledkov dokazovania aj z doporučenia súdom ustanovenej znalkyne Mgr. Švrlovej ani túto formu rodičovskej starostlivosti odvolací súd v aktuálnej dobe nepriorizoval, pretože považoval za nanajvyš dôležité, aby sa zaviedol stabilný vzťah detí k otcovi v rámci ich pravidelných stretnutí bez prítomnosti matky, následnou realizáciou stretnutí detí s otcom aj v jeho domácom prostredí. Z totožných dôvodov odvolací súd nepristúpil ani k dočasnému odňatiu detí a ich umiestneniu v krízovom centre za súčasného pobytu aj otca, navyše takúto formu zásahu do výchovy detí nepodporil ani Úrad komisára pre deti - zastupujúci ochranu ich práv v konaní a odňatie detí z rodinného prostredia v ktorom vyrastajú týmto spôsobom vylúčili aj všetci odborníci, psychológovia, ktorí sa v konaní vyjadrili.

81. Okresným súdom určené oprávnenie oboch rodičov maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok má oporu vo vykonanom dokazovaní a v rovine právnej v § 24 ods. 1 Zákona o rodine.

82. Rodičia sa ani v štádiu odvolacieho konania nedohodli o úprave styku otca s maloletými deťmi na čas po rozvode, následne odvolací súd postupujúc podľa § 25 ods.2 Zákona o rodine autoritatívne upravil styk maloletých detí s otcom, rozsudok okresného súdu v dotknutom výroku (V) podľa § 388 CSP zmenil, vymedzil totiž styk otca s deťmi čo do rozsahu, intenzity a spôsobu realizácie odlišne než okresný súd, zistil totiž aj zmenené okolnosti, ktoré od doby meritórneho rozhodnutia okresného súdu vyvstali.

83. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča (ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti) na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti je okrem iného aj to, aby so zreteľom na najlepší záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomu rodičovi (viď aj R 96/1967). Pojem záujem dieťaťa nemožno chápať zužujúco len ako „ záujem zdravia dieťaťa „ ale treba chápať čo najextenzívnejšie". V najlepšom záujme dieťaťa je aj, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

84. Dokazovanie v súdnej veci preukázalo, že stretnutia (styk) otca s deťmi určené v meritórnom rozsudku po rozvode manželstva a v totožnom znení podľa nariadeného neodkladného opatrenia vydaného po vyhlásení meritórneho rozsudku sú už v aktuálnej dobe prekonané a je najvyšší čas, aby sa otec s maloletými deťmi stretával v neprítomnosti matky na neutrálnom mieste a pod odborným vedením. Deti otca poznajú, stretnutia s ním sa pravidelne realizujú/ realizovali od decembra 2018, matka

potvrdila, že v tzv. adaptačnom období vzťah otca a detí nadobudol pozitívny posun, ona ich na stretnutia otca pripravuje, má záujem, aby sa deti s ním stretávali. Napokon matka absolvovala aj výchovné poradenstvo, v počte 10 sedení, tak odvolací súd je presvedčený, že v rámci absolvovania tejto odbornej prípravy si dôsledne osvojila ako treba, aby maloleté deti na stretnutia s otcom pripravila. Odvolací súd hodnotí obdobie od decembra 2018 do rozhodovania v aktuálnej veci za adaptačné obdobie budovania vzťahu otca s deťmi v rámci realizovaných stretnutí za postačujúce. V súčasnosti už prítomnosť matky počas stretnutí otca s deťmi ako tzv. stabilizačný prvok (ako aj matka svoju účasť pomenovala) nevidí odvolací súd za žiaducu. Treba deťom dať priestor, aby počas určených stretnutí spontánne a slobodne bez dozoru a kontroly matky nadviazali plnohodnotný vzťah k otcovi, k jeho rodinnému zázemiu, o takéto právo sa otec aktívne uchádza. V osobe otca ide o dobrého otca, ktorý svoje deti má rád a ani v priebehu vedeného konania nerezignoval. Ak sa aj zdá byť matke konanie otca „nátlakové voči deťom“, otcom zvolená forma (či už akceptovaná, neakceptovaná matkou) sleduje jedine, aby svojim deťom mohol ako rodič poskytnúť starostlivosť, participovať na ich výchove a budúcnosti.

85. Odvolací súd stretnutia otca vo vymedzenom rozsahu a vymedzenej intenzite s maloletými deťmi v období prvých troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku v tzv. prechodnom období upravil na Úrade práce soc. vecí a rodiny v Žiline za účasti odborného zamestnanca úradu bez prítomnosti matky. Mal za to, že určené miesto stretnutí otca s deťmi v danej fáze (v období troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku) bez prítomnosti matky garantuje podmienky pre odbornú súčinnosť a individuálny prístup, navyše Úrad práce a soc. vecí a rodiny v Žiline - aktuálne zastupujúci deti v konaní v pozícii kolízneho opatrovníka, disponuje aj konkrétnymi poznatkami o riešených právach a povinnostiach rodičov k deťom. Povinnosťou matky bude zabezpečiť v Úradom stanovenom termíne prítomnosť detí a ich na stretnutie s otcom pripraviť. Po uplynutí doby troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu otec maloleté deti vo vymedzených dňoch prevezme na stretnutia zo školského zariadenia, ktoré navštevujú a ich matke po ukončení styku v stanovenom termíne aj odovzdá.

86. Odvolací súd upozorňuje matku na to, že ak opakovane bezdôvodne a zámerne neumožní styk otca s maloletými deťmi a nesplní uložené povinnosti v rozsudku Krajského súdu, súd môže podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti dokonca aj bez návrhu.

87. Krajský súd podľa § 388 CSP zmenil rozsudok okresného súdu aj vo výroku o uložení výchovného opatrenia rodičom a maloletým deťom, takéto opatrenie nevidel v aktuálnej dobe za nevyhnutné. Z dokazovania bolo preukázané, že maloleté deti, rodičia v priebehu vedeného konania absolvovali množstvo konzultácií, maloleté deti aj vyšetrenia u psychológov, znalecké vyšetrenia, asistovanú účasť tretích subjektov pri prebiehajúcich stretnutiach otca s deťmi, matka dokonca sa podrobila aj výchovnému poradenstvu v rámci ktorého ako sa vyjadrila si osvojila ako má deti na styk s otcom pripraviť. Vzhľadom na túto situáciu uloženie výchovného opatrenia rodičom a deťom by nemusel priniesť želateľný výchovný efekt a stabilizáciu vzťahu rodičov, navyše treba dať šancu aj rodičom, aby preukázali, že na základe vzájomnej dobrej vôle sú schopní aj bez takýchto opatrení vyvinúť v záujme ochrany svojich detí potrebnú súčinnosť a rodičovskú spoluprácu.

88. Podľa § 387 ods.1 CSP potvrdil odvolací súd rozsudok okresného súdu aj vo výrokoch zamietnutia návrhu starých rodičov o úpravu ich styku s maloletými deťmi. Tu sa stotožnil s názorom okresného súdu, že je prioritné vytvoriť stabilný vzťah otca a detí, zároveň aj dodáva, že ak sa otec s maloletými deťmi už stretnutia bude aktívne realizovať, starí rodičia po dohode s ním sa s deťmi môžu stretnúť prípadne aj v jeho domácnosti. Uvedený záver platí aj vo vzťahu k zamietnutiu návrhu starého otca Ing. P., hoc menovaný svoje odvolanie na odvolacom pojednávaní zbral späť a žiadal odvolacie konanie zastaviť, následne odvolací súd tento jeho procesný úkon aj akceptoval, rozhodoval však v mimosporovom konaní v ktorom bolo povinnosťou odvolacieho súdu vykonať odvolací prieskum výroku aj vo vzťahu k tomuto starému rodičovi.

89. Výrok rozsudku o určení vyživovacej povinnosti otca odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Konštatuje, že okresný súd zohľadnil akceptovateľným spôsobom príjmové, majetkové pomery otca, materiálnu situáciu matky, životnú úroveň oboch rodičov v bezprostrednej väzbe na zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletých detí. Rozsah matkou deklarovaných odôvodnených potrieb detí otec zásadnejším spôsobom nenamietal. Otec pracuje v trvalom zamestnaní v pracovnej pozícii v ktorej dosahuje čistý mesačný príjem vo výške sumy cca 1 500 Eur. Odvolaciemu súdu aj z úradnej činnosti

je známe (zo spisu 10 Co 258/2019 - o manželské výživné pridelené na rozhodovanie totožnému senátu), že matka od 1.11.2018 je zamestnaná v spoločnosti GRYF reklamné štúdio, s.r.o. Pažite, Žilina s mesačným príjmom 397,57 eur. Príjem matky z pracovného pomeru výrazným spôsobom nezvýšil jej životnú úroveň, napriek zamestnaniu sa matky úroveň života a majetková situácia otca je oproti nej vyššia. Podľa názoru odvolacieho súdu je správne a spravodlivé, aby maloleté deti primeraným spôsobom participovali na príjmových, majetkových pomeroch svojho otca a je presvedčený, že otec má tiež úprimný záujem o to, aby materiálne podmienky výchovy a starostlivosti jeho dcér boli zabezpečované zodpovedajúco úrovni jeho života. Navyše u matky treba zohľadniť, že zabezpečuje deťom bývanie, osobnú starostlivosť a aj touto formou v súčasnej dobe plní vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom.

90. Obdobne z dôvodu vecnej správnosti odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu v súvisiacich výrokoch o náhrade trov konania štátu (XII.) a o priznaní znaleckej odmeny (XI.) nedôslednosti v týchto posudzovaných otázkach nezistil.

91. Nedotknutým ponechal okrem výroku I. (o rozvode manželstva) rozsudok aj v ďalších výrokoch VII a VIII - v ktorom okresný súd zastavil konanie o návrhu otca o uložení výchovného opatrenia matke a o riešenie nezhôd rodičov v podstatných veciach týkajúcich a maloletej D. - oba návrhy zo dňa 10.2.2016 doručené súdu 16.2.2016 - uvedené výroky odvolaním napadnuté neboli.

92. Podľa § 396 ods.2 Civilného sporového poriadku v aplikácii s § 52 Civilného mimosporového poriadku rozhodoval odvolací súd o trovách celého konania (prvoinštančné a odvolacie) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu. Výnimku pre rozhodovanie o trovách podľa § 53 až § 55 Civilného mimosporového poriadku nezistil.

93. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.